

OBSAH ROČNÍKA 2000

Úvod do roku 2000	414	Slovenskej filharmónie	437
Stav obyvateľov mesta Šaľa k 31. 12. 2000	416	Výstavy organizované Štátnym okresným	
Pohyb obyvateľstva mesta v uplynulom desaťročí	416	Archívom v Šali	438
Stav nezamestnanosti v Šali a v okrese	417	VI. novoročný benefičný koncert	438
Hospodárenie mesta Šaľa v roku 2000	419	Zlatá priadka v Šali	439
Nový prednosta mestského úradu	420	Siedmy ročník Šalianskeho Matka	439
Nový organizačný poriadok mestského úradu	420	Spevák Robo Papp – objav roka 2000	440
V Galante a v Šali vznikla regionálna energetická agentúra SAVE II	421	Na detskej farme Humanita záujem o živý Betlehem	440
Významné návštevy nášho mesta	422	Päť rokov Slovenského skautingu v Šali	441
Nový riaditeľ Kult. – spoločenskej organizácie	423	Pamätná tabuľa Jánosa Feketeházyho	442
Ceny mesta za rok 1999	424	Slávnostný koncert v rím. – kat. kostole	442
Referendum za predčasné voľby	425	Rok v znamení Juraja Fándlyho	442
Vypustili priehradu Kráľová	426	Šalianske divadlo Váh účinkovalo v Prahe a Bratislave	443
Železničná stanica zrekonštruovaná	426	Vianočný benefičný koncert	443
Plánuje sa obnova Šalianskeho kaštieľa	427	Vyhlásili najlepších športovcov roku 1999	444
Nové pohľadnice Šalianskeho kostola	427	Prvé kolo Slovenskej streleckej extraligy	446
V našom meste vyrastajú moderné budovy podnikateľov	428	Turnaj celoslovenských médií v Šali	446
Závažná havária v Dusle	429	Úspešní šaliensky karatisti	447
Dopravná nehodovosť v okrese Šaľa v roku 2000	429	Úspešní Šalania L. Belovič a T. Martinek	447
Vyšla nová knižná novinka: Šaľa medzi dvoma vojnami	430	4. Vianočný aerobikový maratón	448
V septembri sa konali tradičné šalienske slávnosti	431	Šaľa triumfovala na Hungaroweiss Cupe	448
Základná škola v Šali – Veči nesie čestný názov Škola Jána Hollého	432	Svetový voltízny pohár CVI Šaľa	449
Dekan rím. – kat. fary Jozef Blaho odišiel do dôchodku	432	Majstrovstvá Slovenska vo voltíznom jazdení	449
Naše mesto má nového pána farára	433	Hádzanáčky Šale opäť s majstrovským titulom	450
Päťdesiatročnica Roľníckeho družstva v Šali	434	Stručne z výsledkov našich hádzanárov v roku 2000	450
Z činnosti Kult. – spol. organizácie mesta v roku 2000	435	Otužilci zimného kúpania vo Váhu	451
Zaujímavé výstavy v našom meste	436	Šaliensky futbalisti zostúpili do III. Ligy	452
Významné ocenenie pre časopis Fantázia	437	Úspech starších žiakov v hádzanej	452
		Počasia v roku 2000	453
		Zrážky za uplynulých 10 rokov 1991 – 2000	455
		Priemerná teplota vzduchu 1991 – 2000	455
		Záver kroniky za rok 2000	456

ÚVODOM DO ROKU 2000

V tomto roku sme mali možnosť po prvýkrát písať v označení roku číslo 2000. Bol to posledný rok dvadsiateho storočia a druhého tisícročia. Spočiatku sme si ťažko zvykali písať toto označenie roku a preto menšie problémy vznikali aj pri používaní dátumových pečiatok, kde často rok 200 nebol ešte prístupný.

Tento rok bol už tretím rokom, kedy sme v našom meste zaznamenávali ďalší pokles obyvateľstva. Príčinou tohto javu boli celospoločenské problémy najmä v ekonomickej sfére, v poklese dopytu po pracovnej sile, zhoršujúce sa odbytové podmienky a zvyšujúca sa miera nezamestnanosti. Pokles zamestnanosti sa prejavil takmer u všetkých zamestnávateľov. Nepriaznivý stav bol zaznamenaný hlavne v oblasti poľnohospodárstva a stavebníctva. Napriek tomu však pomerne dobre prosperovala naša najväčšia akciová spoločnosť Duslo Šaľa, ako aj spol. s r. o. Invest Šaľa, Vodomont, a. s. Šaľa, Slovenský vodohospodársky podnik (Povodie Váhu), závod Šaľa, Západoslovenské vodárne a kanalizácie, Eldus, a. s. Šaľa, Sigmatech, a. s. Šaľa, Best, s. r. o. Šaľa, Menert, s. r. o., ProCS, s. r. o., Phobos Corporation, spol. s r. o. a spoločnosť Suria na Slovensku so sídlom v Šali. Enormné sucho, ktoré postihlo v tomto roku poľnohospodárstvo, zvýšilo aj tak veľmi zaťažujúcu časť nášho hospodárstva a preto zvýšenie zamestnanosti tu bolo opäť nereálne.

Nepriaznivé ekonomické ukazovatele ovplyvňovali aj činnosť samosprávy mesta. K viacerým plánovaným aktivitám a stavbám nebolo možné pristúpiť pre nedostatok finančných prostriedkov. V priebehu tohto roku sme boli niekoľkokrát svedkami zvýšenia energetických vstupov. Mesto prišlo v tomto roku ku transformácii obchodných spoločností, príspevkových organizácií mestského úradu a rozhodlo sa k opodstatneným zmenám v organizácii, náplni činnosti a k transformačným krokom. Skvalitnila sa činnosť obchodnej spoločnosti Recykla, Mestského bytového podniku hlavne tým, že bola dokončená plynofikácia všetkých kotolní v meste. V terciálnej sfére sa ukončili vleklé rokovania o prevode Domu kultúry do majetku mesta.

Z nových investičných akcií mesta, ktoré boli možné uskutočniť, je potrebné spomenúť vybudovanie mestskej kanalizácie na ulici Dlhoveskej vo Veči, výstavbu inžinierskych sietí pre individuálnu bytovú výstavbu na ulici Orechovej II., vybudovanie verejného osvetlenia na Diakovskej ceste a rekonštrukcie kotolne budovy Mestského úradu. Započalo sa aj s budovaním technickej vybavenosti na Hlavnej ulici, kde sa chystá postaviť obytná budova s 59. bytovými jednotkami.

Ku zhľadú mesta v tomto roku výrazne prispeli aj niektoré nové objekty štátnych a súkromných firiem. Z nich je potrebné vyzdvihnúť predovšetkým ukončenie rekonštrukcie a prístavby budovy šalianskej železničnej stanice. Obnovená budova železničnej stanice a jej okolia tvorí už nový komplex spĺňajúci náročné technické i personálne kritériá a je dôstojnou dominantou mesta. Nová výstavba v meste sa započala aj na voľnom priestranstve pri večianskom sídlisku, kde bola postavená prvá budova firmy tieniacej techniky – Máhrmont. Na opačnej strane Veče bola vybudovaná ďalšia nová a moderná čerpacia stanica Extrabenz. Na novovytvorených uliciach ako aj v ostatných častiach mesta bolo v tomto roku odovzdaných do užívania 14 nových pekných rodinných domov a začatých bolo ďalších 37. V tomto roku sa pristúpilo aj k prvej etape rekonštrukcie priestorov kaštieľa, kde sídli Štátny okresný archív.

Bohatá bola kultúrna a osvetová činnosť v rámci mesta. Mesto odovzdalo už po štvrtýkrát Ceny mesta najlepším súborom a jednotlivcom. Niekoľko našich známych súborov malo možnosť na pozvanie navštíviť rôzne mestá na Slovensku ako aj susedné krajiny. Divadlo Váh účinkovalo v Prahe a Bratislave, Folklórny súbor Chemik v Grécku, Divadlo ŠOK s muzikálom sa zúčastnilo celoslovenskej prehliadky amatérskych súborov na Scénickej žatve v Martine. V meste sa aj v tomto roku konali už tradičné Šalianske slávnosti v dňoch mestských hodov ako aj oslavy Dní Dusla. V decembri bola v Šali vydaná ďalšia nová knižná publikácia autora Karola Šmidu s názvom Šaľa medzi dvoma vojnami. Niekoľko zaujímavých výstav si mohli v kaštieli pozrieť občania nášho mesta a hostia z okolia, ktoré usporiadal Štátny okresný archív. Z hudobného života mesta je potrebné spomenúť tri koncerty, a to novoročný a vianočný benefičný koncert a slávnostný koncert Symfonického orchestra z družobného mesta Oroszlán. Sólové vystúpenie mali aj dvaja známi šalianski mladí umelci Patkolóovci.

Už tradične sa v Šali konala celoštátna prehliadka detskej dramatickej tvorivosti Zlatá priadka a siedmy ročník Šalianskeho Maťka.

Bohatý bol rok 2000 aj v oblasti telovýchovy a športu. Pripomenuli sme si a slávnostne odmenili najúspešnejších športovcov mesta a okresu v roku 1999. V Šali sa v tomto roku konal X. ročník Svetového voltážneho pohára za účasti pretekárov z 8 krajín. Hádzanářky Dusla Šale získali opäť majstrovský titul a stali sa už po štvrtý raz víťazkami Slovenského pohára. V 7borné výsledky vykazoval aj karatistický oddiel v celoslovenských súťažiach. Na majstrovstvách Európy v kanoistike vybojovali dvaja Šalania L. Belovič a T. Martinek pre Slovensko bronzové medaily a stali sa aj majstrami Slovenska.

V šalianskej športovej hale sa konala v tomto roku Slovenská strelecká extraliga a turnaj celoslovenských médií v halovom futbalovom turnaji.

Toľko teda v úvode o najdôležitejších udalostiach a podujatiach, ktoré v nasledujúcich stranách podrobne popisuje naša mestská kronika v roku 2000.

Je ešte potrebné pripomenúť, že naše mesto v tomto roku navštívili aj niektorí poslanci Národnej rady SR, predstavitelia vlády a politických strán, ktorí si pre svoje rokovania a besedy s občanmi vybrali naše mesto.

STAV OBYVATEĽOV MESTA ŠALA K 31. 12. 2000

Počiatkový		Prírastky	
stav	narodených	prist'ahovaných	prírastok spolu
k 31. 12. 2000	193	293	486
25 289			
		Úbytky	
	zomrelých	odst'ahovaných	úbytok spolu
	168	406	574
Úbytok obyvateľov		Stav obyvateľov	
za rok 2000			k 31. 12. 2000
-88			25 201

Z uvedeného počtu 25 201 obyvateľov mesta bolo v tomto roku 12 325 mužov (48,9%) a 12 876 žien (51,0%). Z nich v produktívnom veku bolo 15 958 obyvateľov (63,3%), z čoho bolo 8 168 mužov (do 60 rokov) a 7 790 žien (do 55 rokov)

Od roku 1998 zaznamenáva naše mesto už tretí rok pokles počtu obyvateľstva. V tomto roku dosiahol tento úbytok už 8,8 obyvateľov a bol najväčší za posledné tri roky, kedy začal počet obyvateľov Šale klesať.

Za posledných 10 rokov bolo v tomto roku najmenej narodených detí v Šali (len 193) a úmrtnosť bola 168 občanov, čo bol druhý najväčší podiel na poklese obyvateľov od roku 1991, kedy umrelo 178 občanov mesta (viď nasledujúcu tabuľku).

Najčastejšie sa vyskytujúce mená a priezviská našich občanov boli v uplynulom roku nasledovné: U žien boli najčastejšie mená: Mária (1022), Eva (526) a Anna (192), u mužov to boli mená Jozef (818), Peter (634), Ján (589). U priezvisk sa u žien najčastejšie vyskytovali priezviská Tóthová (243), Kováčová (181) a Szabová (165), u mužov takisto Tóth (463), Kováč (371) a Szabo (359).

POHYB OBYVATEĽSTVA MESTA ŠALA V UPLYNULOM DESAŤROČÍ 1991 – 2000

rok	narodených	prist'ahovaných	prírastok	odst'ahovaných	zomrelých	úbytok -úbytok v roku	+prírastok	počet obyvateľov k 31. 12.
1991	428	407	835*	170	521	691	+144	24 852
1992	460	340	800	147	606*	753	+47	24 899
1993	542*	280 o	822	124 o	522	646	+176	25 058
1994	455	306	761	149	428	577	+184	25 269
1995	262	350	612	440	135 o	575	+37	25 306
1996	251	342	593	342	150	492 o	+101	25 407
1997	266	367	633	446	155	601	+32	25 439
1998	237	476*	713	655*	140	795*	-82	25 357
1999	242	328	570	489	149	638	-68	25 289
2000	193 o	293	486	406	168	574	-88	25 201

* = najviac, najväčší

o = najmenej, najmenší

+ = prírastok, - = úbytok

Najviac narodených detí (542) bolo v roku 1993, najmenej (193) bolo v roku 2000. prist'ahovaných občanov bolo najviac v roku 1998, a to 476, najmenej (280) v roku 1993. Prírastok obyvateľstva bol najväčší (835) v roku 1991, najmenší (486) v roku 2000. Najviac občanov sa z mesta odst'ahovalo (655) v roku 1998, najmenej (124) v roku 1993. Najviac zomrelých (606) bolo v roku 1992, najmenej (135) v roku 1995. Najväčší úbytok obyvateľov (795) bol v roku 1998, najmenší (492) v roku 1996. Do roku 1997 ešte dochádzalo k prírastku obyvateľov, ale od roku 1998 nastáva pomalý úbytok obyvateľov mesta.

STAV NEZAMESTNANOSTI V ŠALI A V OKRESE

V okrese Šaľa bolo ku koncu roka 2000 25 230 ekonomicky aktívneho obyvateľstva. K 31. decembru 2000 bolo v evidencii Okresného úradu práce v Šali 5 937 evidovaných nezamestnaných občanov, z toho 5 735 disponibilných, t.j. tých, čo môžu ihneď nastúpiť do práce. Miera nezamestnanosti predstavovala až 22,73 %. Táto miera za disponibilný počet evidovaných nezamestnaných dosiahla v Nitrianskom kraji k 30. 9. 2000 úroveň 20,22%. Z pohľadu okresného porovnania najvyššiu mieru nezamestnanosti vykazovali okresy Nové Zámky (22,57%), Šaľa (22,53%), Komárno (22,13%) a Levice (21,77%).

V priebehu celého roka 2000 bol počet voľných pracovných miest v pomere k dopytu neuspokojivý. V porovnaní s rokom 1999 bol tento počet vyšší, čo bolo ovplyvnené hlavne financiami na aktívnu politiku zamestnanosti dotovanej zo štátneho rozpočtu na vytvorenie verejnoprospešných pracovných miest pre dlhodobo evidovaných nezamestnaných.

Pokles zamestnanosti bol zaznamenaný takmer u všetkých zamestnávateľov. Nepriaznivý stav sa prejavil hlavne v oblasti poľnohospodárstva a stavebníctva, kde oproti roku 1999 sa znížil počet tzv. sezónnych miest. Tento stav zapríčinili hlavne zlé ekonomické podmienky v týchto rezortoch. Nepriaznivo bol hodnotený neúmerne nízky počet voľných pracovných miest k počtu evidovaných nezamestnaných. Ponuka stále neuspokojovala dopyt a predpoklad do budúceho roku stále nedávala nádej na ich rozšírenie. Práve naopak, zvýšením cien energií, plynu, vody a pod. bolo možné predpokladať opätovné klesanie počtu voľných pracovných miest. V ponuke voľných pracovných miest prevládali iba ustálené profesie, ako predavačka, krajčírka, čašníčka, pomocný pracovník a pod.

Nepriaznivá situácia na trhu práce úzko súvisela s celospoločenskými problémami v ekonomickej sfére, v poklese dopytu po pracovnej sile na trhu práce a neustále sa zhoršujúcimi odbytovými schopnosťami podnikov.

Podľa počtu obyvateľov najviac obyvateľov žije v okresnom meste Šaľa, kde sídli aj najviac zamestnávateľských subjektov. Tu je aj najviac pracovných miest. Napriek tomu dopyt po práci vysoko prevyšoval ponuku nielen v obciach okresu, ale aj v samotnom meste Šaľa. Na celkovú zamestnanosť nepriaznivo vplývalo aj zníženie stavebnej výroby, nízky počet podnikateľských projektov, zlé finančné podmienky v poľnohospodárstve, ako aj všeobecný nedostatok finančných prostriedkov takmer vo všetkých odvetviach národného i súkromného hospodárstva.

Stále sa neriešil problém absolventov škôl, ktorí si iba veľmi ťažko dokázali nájsť prácu po skončení školy. Náprava by sa mohla dosiahnuť, keby zamestnávateľa, ktorí zamestnávajú absolventa mali kompenzovanú mzdu aspoň vo výške sociálnych dávok.

V oblasti stavebníctva je našim najväčším zamestnávateľom Hydrostav, a. s. Šaľa, ktorý síce v II. Polroku zvýšil stav pracovníkov, ale nepriaznivá finančná situácia a nedostatok rozvojových projektov donútilo tento subjekt k hromadnému prepúšťaniu svojich pracovníkov. Dotknutých bolo koncom roka celkom 88 zamestnancov.

Pomerne stabilne pôsobil v oblasti zamestnanosti spol. s r. o. Invest Šaľa, ktorý sa podieľa ja na zvyšovaní zamestnanosti v stavebníctve, ďalej je to Vodomont, a. s. Šaľa, Slov. vodohospodársky podnik – Povodie Váhu, závod Šaľa a Západoslovenské vodárne a kanalizácie, ktoré pôsobili v oblasti zamestnanosti stabilizujúco. Stabilne bolo tiež hodnotené Duslo a. s. Šaľa, Eldus a. s. Šaľa, Sigmatech, a. s. Šaľa a spoločnosť Suriana Slovensko Šaľa.

Zamestnanosť v poľnohospodárstve sa menila v jarňách a jesenných mesiacoch a to nástupom a ukončením sezónnych prác. Enormné sucho, ktoré postihlo poľnohospodárov zvýšilo i tak finančne veľmi zaťažujúcu časť nášho hospodárstva, takže zvýšenie zamestnanosti bolo opäť nereálne.

U malého a stredného podnikania v tomto roku k výraznejším zmenám nedošlo. Drobní podnikatelia často zamestnávajú svojich príbuzných, čím riešia nezamestnanosť rodinných príslušníkov a do istej miery i ekonomickú stránku svojho podniku.

Schválením a doplnením zákona o nezamestnanosti bol v tomto roku vytvorený priestor na zamestnanie dlhodobo evidovaných nezamestnaných na dohodnutých verejnoprospešných pracovných miestach. Od 1. augusta 2000 sa hneď začalo realizovať zamestnávanie týchto občanov aj v Šali vo vymedzenom okruhu zamestnávateľov. Vytvorilo sa v našom meste 80 pracovných miest, za čo bolo vyslovené Okresným úradom práce poďakovanie primátorovi mesta Šaľa Mgr. Júliusovi Morávkovi.

Z monitoringu zamestnanosti vyplýva slabá perspektíva tvorby nových voľných pracovných miest hlavne v I. polroku roku 2001, nosní zamestnávateľa v okrese však hromadným prepúšťaním svojich zamestnancov zatiaľ nehrozia.

NAJOHROZENEJŠIE SKUPINY EVIDOVANÝCH NEZAMESTNANÝCH K 31. 12. 2001

Mesto, obec	Absolventi	Mladiství	EN nad 50 rokov
Šaľa	208	63	258
Dlhá n./V.	5	0	8
Kráľová n./V.	12	2	16
Vlčany	23	12	70
Neded	19	19	68
Trnovec n./V.	17	4	30
Šelice	14	25	52
Žiharec	14	6	32
Tešedíkovo	23	7	65
Diakovce	12	10	26

Hájske	2	2	16
Horná Kráľová	15	8	31
Močenok	20	2	42
SPOLU:	384	160	714

EVIDOVANÍ NEZAMESTNANÍ DLHŠIE AKO 6, 12 A VIAC MESIACOV

Mesto, obec	do 6 mesiacov	do 12 mesiacov	nad 12 mesiacov
Šaľa	803	436	1096
Dlhá n./V.	26	12	47
Kráľová n./V.	40	28	77
Vlčany	152	73	199
Neded	140	114	267
Trnovec n./V.	104	45	119
Selice	136	98	336
Žiharec	85	36	75
Tešedíkovo	151	64	220
Diakovce	80	42	156
Hájske	44	20	59
Horná Kráľová	56	36	107
Močenok	119	65	174
SPOLU:	1936	1069	2932

419

HOSPODÁRENIE MESTA ŠAĽA V ROKU 2000

Rozpočet mesta na rok 2000 bol schválený uznesením č.8/1999 dňa 16. decembra 1999 nasledovne:

Príjmová časť rozpočtu vo výške 94 614 tis. Sk
Výdavková časť rozpočtu vo výške 94 614 tis. Sk

V roku 1999 uznesením Mestského zastupiteľstva zo dňa 25. 11. 1999 bol schválený krátkodobý úver zo Slovenskej sporiteľne, a. s. Šaľa vo výške 6 mil. Sk na prechodné vykrytie nedostatku finančných prostriedkov na účte mesta. Dlhodobé upresňovanie znaleckého posudku však spôsobilo, že v roku 1999 neboli uhradené všetky záväzky mesta. Čerpanie úveru bolo až v roku 2000 a záväzky z roku 1999 boli uhrádzané z tohto úveru v roku 2000 a preto bolo nutné upraviť rozpočet mesta, k čomu došlo 26. júna 2000.

Rozpočet mesta bol upravený nasledovne:

Príjmová časť : 122 404 tis. Sk
Výdavková časť : 121 284 tis. Sk
Rozdiel – prebytok : 1 120 tis. Sk

Tvorba a plnenie rozpočtu mesta Šaľa na rok 2000 vychádzalo z princípov zabezpečenia základných potrieb mesta, dokončenia investičných akcií z predchádzajúcich období a plnenia si zmluvných záväzkov mesta finančného charakteru za prijaté úvery. Základné úlohy dané rozpočtom mesta na rok 2000 boli splnené s prebytkom hospodárenia v sume 2 933 tis. Sk.

PRÍJMY: plán: 122 404 tis. Sk, Vlastné príjmy boli 93 925 tis. Sk, t.j. plnenie na 102%
plnenie: 120 538 tis. Sk, Celkové príjmy boli 120 538 tis. Sk, t.j. plnenie na 98%
% plnenia: 98%

Pri plnení príjmovej časti rozpočtu nebol naplnený plán v kapitole daňových príjmov, v časti dane z príjmov právnických osôb. Nedoplatky boli evidované aj u daní z nehnuteľností, ktoré boli vymáhané súdnou cestou. Pre nedostatok finančných prostriedkov na úhradu neuhradených faktúr z roku 1999 museli byť prijaté krátkodobé úvery.

VÝDAVKY: plán: 121 284 tis. Sk
čerpanie: 117 605 tis. Sk
% čerpania: 97%

neinvestičné výdavky: plán: 93 400 tis. Sk

čerpanie: 93 512 tis. Sk
% čerpania: 100,1%

kapitálové výdavky: plán: 27 884 tis. Sk
čerpanie: 24 093 tis. Sk
% čerpania: 86%

Uhradené boli záväzky mesta splatné v roku 2000 a dofinancovali sa dokončené investičné akcie, a to vybudovanie vysokotlakového plynovodu ku kotolni na večianskom sídlisku a verejného osvetlenia na Diakovskej ceste ako aj ďalších 5 akcií. Záväzky mesta z roku 1999 boli uhradené z prijatých úverov.

V tomto roku boli uskutočnené dve nové investičné akcie, a to rekonštrukcia kotolne Mestského úradu v hodnote 897 tis. Sk a vybudovanie kanalizácie na Dlhovskej ulici vo Veči v hodnote 1 604 tis. Sk.

PREBYTOK: 2 933 tis. Sk

420

NOVÝ PREDNOSTA MESTSKÉHO ÚRADU

Novým prednostom Mestského úradu v Šali s účinnosťou od 1. marca 2000 bol menovaný Mestským zastupiteľstvom *Ing. Tibor Baran*.

Narodil sa 9. júla 1950 v Šali. Základnú školu absolvoval v roku 1965 v Šali, maturoval na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Bratislave v roku 1969. Vysokú školu ekonomickú v Bratislave ukončil v roku 1975. Absolvoval ďalej manažérsku prípravu a kurz daňových poradcov.

V rokoch 1975 – 1992 zastával funkciu vedúceho plánovacieho odboru a v rokoch 1992 – 1994 funkciu ekonomického námestníka podniku. V rokoch 1994 – 1997 pracoval ako obchodný manažér v akciovnej spoločnosti Agrária Šaľa a potom ako živnostník so zameraním na ekonomické poradenstvo malých a stredných firiem.

V novej funkcii prednostu Mestského úradu by chcel zefektívniť komunikáciu medzi občanmi mesta a úradom. Vytvorí priestor pre efektívnejšiu komunikáciu v rámci úradu zmenou organizačnej štruktúry. Rozhodol sa klásť dôraz na to, aby pri vypracovávaní rôznych vyjadrení a stanovísk zo strany Mestského úradu prichádzalo ku skracovaniu a zefektívňovaniu rozhodovacieho procesu orgánov samosprávy.

POSLANCI MESTA SCHVÁLILI NOVÝ ORGANIZAČNÝ PORIADOK MESTSKÉHO ÚRADU

Na svojom 2. riadnom zasadnutí v roku 2000 sa zišli poslanci Mestského zastupiteľstva dňa 27. apríla 2000. jedným z nosných bodov programu zasadnutia bolo prerokovanie návrhu Organizačného poriadku Mestského úradu Šaľa. Pri spracovaní návrhu boli zohľadnené opatrenia prijaté Mestským zastupiteľstvom, ktoré smerovali k centralizácii majetku a jeho správy, zníženiu počtu organizačných útvarov, zabezpečeniu činnosti finančného manažmentu mesta, koncepčnému riešeniu strategického rozvoja mesta, ale aj k optimalizácii organickej štruktúry.

V tomto návrhu bola riešená zmena štruktúry organizačného poriadku, ako aj zmena činnosti vo väzbe na zmeny organizačnej štruktúry. Pri tvorbe návrhu autori uplatnili aj poznatky z organizačných poriadkov iných mestských úradov.

Po podrobnom prerokovaní návrhu poslanci predložený návrh schválili. S účinnosťou od 1. júla 2000 budú si môcť občania nášho mesta vybavovať svoje podnety a požiadavky na týchto 5 oddeleniach a 4 referátoch mestského úradu:

Oddelenia:

Ekonomické a majetkové,
Životného prostredia a územného rozvoja,
Sociálnych vecí, kultúry, vzdelávania a športu,
Podnikateľskej činnosti,
Organizačnej a vnútornej správy.

Referáty:

Sekretariát prednostu mestského úradu,
Referát informatiky a MIS,
Referát personálnej práce a rozvoja ľudských zdrojov,
Referát právny.

O funkčnej náplni jednotlivých odborných úsekov boli občania postupne informovaní v Mesačníku samosprávy mesta Mestský spravodaj.

421

V GALANTE A V ŠALI VZNIKLA REGIONÁLNA ENERGETICKÁ AGENTÚRA SAVE II.
(SPECIFIC ACTIONS FOR VIGOROUS ENERGY EFFICIENCY – ŠPECIFICKÉ AKTIVITY NA POSILNENIE
ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI)

Okresné a mestské úrady v Šali a Galante predstavili verejnosti pilotný projekt prvej Regionálnej energetickej agentúry na území Slovenska. Jej hlavným zámerom je podpora racionálneho využívania energie v inštitúciách, domácnostiach a podnikateľských subjektoch, ale aj účasť na národných a medzinárodných rozvojových projektoch zameraných na energetickú efektívnosť. Jedným z nich je aj program Európskej únie – SAVE II., v rámci ktorého záujemcovia z asociovaných krajín spolupracujú s gestorským subjektom v členskom štáte únie. V prípade Galanty a Šale ide o britské mesto Walford a nemecký Prenzlauer Berg Berlín, ktoré slovenským partnerom poskytnú cenné skúsenosti i praktické poznatky z realizácie konkrétnych energetických programov. V rámci pripravovaných projektov pôjde najmä o zvyšovanie energetickej efektívnosti na úrovni obcí, zavádzanie inovačných energetických technológií v bytovo – komunálnej a podnikovej sfére, ale aj poradenské aktivity. Z hľadiska finančného krytia je pri uskutočňovaní konkrétnych projektov dôležitá aj možnosť finančnej podpory z podporných fondov Európskej únie.

Na tomto zaujímavom projekte participujú aj mestské úrady v Šali a Galante, Energetické centrum Bratislava a firma Menert Šaľa.

Odvetvia, do ktorých smeruje záujem SAVE II. :

Racionálne využitie energie v zastavaných priestoroch (v budovách),
Racionálne využitie energie, spotrebovanej strojnými zariadeniami,
Racionálne využitie energie v doprave,
Racionálne využitie energie v priemysle,
Plánovanie požiadaviek manažmentu a integrovaných zdrojov,
Podpora kombinácií tepla a sily,
Štúdie implementácie štandardov Európskej únie,
Monitoring progresu energetickej účinnosti,
Informatika.

Projekt regionálnej energetickej agentúry pre riadenie energetiky okresov Šaľa – Galanta spĺňa podmienky na jej vytvorenie, pretože:

- v regióne nieje doteraz žiadna lokálna energetická agentúra,
- terajšie okresy Šaľa a Galanta tvoria územie pôvodného regiónu okresu Galanta a sú zároveň hraničiacimi okresmi Nitrianskeho a Trnavského kraja,
- dobré myšlienky a skúsenosti bude možné rozšíriť do ďalších regiónov oboch krajov,
- agentúra musí byť novovytvorená, nesmie byť rozšírením jestvujúcej lokálnej alebo regionálnej energetickej agentúry.

Projekt regionálnej energetickej agentúry Šaľa – Galanta bol prijatý. Znamená to plné zapojenie regiónu Šaľa – Galanta do medzinárodnej spolupráce s krajinami Európskej únie. Jej vytvorenie znamená priamy prístup i k informáciám o ďalších programoch a projektoch, ktoré budú pre asociované krajiny vyhlásené a kde už agentúra môže byť priamym partnerom v týchto programoch.

422

VÝZNAMNÉ NÁVŠTEVY NÁŠHO MESTA

na pracovnú návštevu nášho mesta zavítal dňa 29. februára 2000 minister zahraničných vecí Slovenskej republiky pán **Eduar Kukan**.

Pán minister sa v priebehu dňa stretol s prednostom Okresného úradu Ing. Štefanom Szelesom a primátorom mesta Mgr. Júliusom Morávkom. Prerokovali súčasné páčivé problémy mesta i regiónu (zdravotníctvo, dopravný obchvat mesta, sociálna problematika, možnosti európskych fondov).

Na stretnutí s predstaviteľmi štátnej správy a samosprávy rezonovali nielen otázky a odpovede k zahraničnej politike Slovenskej republiky, ale veľa pozornosti bolo venovanej rómskej problematike v našom okrese. Popoludní sa pán minister stretol s podnikateľmi nášho mesta a v pod večer aj s občanmi v budove Mestského úradu.

Všetky stretnutia priniesli prítomným veľa nových poznatkov a informácií. Pán minister ocenil pozitívne sa meniacu tvár mesta, pretože ako rodák z tohto prostredia a absolvent tunajšieho gymnázia dôverne pozná nielen naše mesto a okolie, ale má tu aj veľa známych a priateľov. Medzi inými prisľúbil pomoc a podporu v riešení aktuálnych problémov mesta a okresu.

Dňa 29. januára 2000 sa v kongresovej sále Mestského úradu uskutočnilo celodenné zasadnutie republikovej rady **Strany maďarskej koalície**. Na pôde mesta účastníkov rokovania privítal zástupca primátora mesta Ing. František Botka.

Zasadnutiu predsedal Béla Bugár, predseda SMK a podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky. Na zasadnutí boli prítomní aj Pál Csáky – podpredseda vlády SR, minister výstavby a regionálneho rozvoja István Harna, štátni tajomníci László Szigeti, Viktor Mészáros a Edit Bauer, poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, ako aj predstavitelia verejnej správy z celého Slovenska.

V kongresovej sále Mestského úradu sa dňa 31. januára 2000 uskutočnil Krajský aktív **Strany demokratickej ľavice**.

Aktívu sa zúčastnili predseda Národnej rady Slovenskej republiky a predseda Strany demokratickej ľavice Jozef Migaš, ministerka financií Brigita Schmögnerová, štátny tajomník MV a RR Roman Šipoš, poslanci Národnej rady Slovenskej republiky P. Weiss, L. Andrassy, M. Angelovičová, J. Tóth, V. Faič, zástupcovia štátnej správy a samosprávy kraja a okresov.

4. novembra 2000 zavítal do nášho mesta prezident Medzinárodného hnutia mladých pre vedu a techniku (MILSET) pán **Jean Claude Guirandon**. Na okresnom úrade prerokovali spoluprácu v oblasti vedecko – technickej činnosti a dohodli sa o možnosti putovnej výstavy z mesta vied a priemyslu La Cité. Potom náš vzácny hosť navštívil Centrum voľného času, kde s pracovníkmi diskutoval o aktivitách a podujatiach Asociácie mladých debrujárov v Šali a na Slovensku a o možnostiach spoločných projektov a výmeny mladých ľudí z Francúzska a Slovenska. Veľký obdiv vyjadril náš hosť stálej expozícii archeológie krúžku CVC pod vedením J. Kormošiho na Centre voľného času.

423

Dňa 23. apríla 2000 sa uskutočnila v Šali verejná beseda s podpredsedom Vlády Slovenskej republiky **Ivanom Miklošom**. Stretnutie zorganizovala Stála konferencia občianskeho inštitútu (SKOI) v Šali. Zúčastnených zaujímali rôzne otázky zo súčasnej politickej scény, koalíčných aj opozičných vzťahov, celková politická situácia v Národnej rade Slovenskej republiky a v Slovenskej republike. Predmetom diskusie boli aj posledné politické udalosti, ako aj návrhy zákonov, ktoré sa majú v najbližšej dobe prijímať.

V novembri sa v Šali uskutočnil **ministerský a poslanecký deň**. Pri tejto príležitosti na Okresnom úrade privítali hosti prednosta Okresného úradu Ing. Štefan Szeles, primátor mesta Mgr. Július Morávek a predseda okresného výboru Strany demokratickej ľavice RSDr. Peter Gomboš. Stretnutie bolo zamerané na otázky z oblasti poľnohospodárstva, školstva, sociálnych vecí a regionálneho rozvoja.

Stretnutia sa zúčastnili minister poľnohospodárstva SR Pavol Kopcoš, minister školstva Dr. Milan Ftáčnik a štátny tajomník ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Roman Šipoš. Členov delegácie tvorili ďalej Ján Varjú, Vladimír Maňka, Ján Richter, Jana Halušková a Imrich Tóth. Hostia mali v priebehu dňa niekoľko stretnutí. S pedagogickými pracovníkmi sa debatovalo o oddĺženosti škôl a školských zariadení a o otázkach prevodu škôl pod správu obcí. Hlavnou témou poľnohospodárov bolo vysporiadanie majetkovo – právnych vzťahov k pôde a problémov pôdy neznámych vlastníkov. So zástupcami odboru sociálnych vecí rezonovala hlavne požiadavka garancie minimálneho príspevku zo štátneho rozpočtu na poskytovanie sociálnych služieb nešťastnými subjektami a a zjednotené posudzovanie dlhodobej nezamestnanosti. S pracovníkmi Okresného úradu sa diskusia zameriavala hlavne na oblasť bytovej výstavby, osobitných programov rozvoja bývania, cezhraničnú spoluprácu a štrukturálne fondy Európskej únie. V Šalianskom klube dôchodcov sa uskutočnil seminár k problémom zamestnanosti a sociálnej pomoci.

Účastníci poslaneckého dňa konštatovali, že podobných stretnutí so zástupcami ministerstiev a ústredných úradov by malo byť v budúcnosti ešte viac, kvôli potrebnej informovanosti našich občanov o aktuálnych otázkach.

PO KONKURZNOM KONANÍ NOVÝ RIADITEĽ KULTÚRNO – SPOLOČENSKEJ ORGANIZÁCIE

Na rokovaní Mestského zastupiteľstva dňa 27. apríla 2000 bolo rozhodnuté menovanie nového riaditeľa Kultúrno – spoločenskej organizácie mesta Šaľa. Po schválení poslancov sa od 1. mája 2000 ujal tejto funkcie novozvolený riaditeľ Mgr. Ján Pelec. Týmto sa definitívne rozriešil trvajúci problém odvolania doterajšieho riaditeľa Tibora Kováča a menovanie nového riaditeľa Šalianskej kultúry. Mgr. Pelecza uviedol do funkcie Ing. František Botka, zástupca primátora mesta, ktorý sa zároveň poďakoval predchádzajúcemu riaditeľovi Tiborovi Kováčovi za jeho doterajšiu prácu v oblasti kultúry mesta a na poste riaditeľa našej kultúrnej ustanovizne. Na slávnostnom uvedení zotrval ešte zástupca primátora v diskusii s pracovníkmi KSO, kde si vzájomne vymieňali svoje názory a návrhy na zlepšenie a skvalitnenie práce na pôde kultúry nášho okresného mesta.

Nový riaditeľ Mgr. Pelec z diskusii načrtnul potrebu zvýšenia rozpočtu pre oblasť kultúry. Pripomenul, že by rád pôsobil ako zjednocujúci prvok kultúrneho života v Šali, najmä v jeho ekonomickom zabezpečovaní. Vyslovil nutnú potrebu zvýšenia rozpočtu mesta pre oblasť kultúry, čo by iste privítali nielen pracovníci KSO. V prvom rade bude potrebné doriešiť vlastnícke vzťahy k niektorým kultúrnym zariadeniam, čiastočne ich oddlížiť a zosúladiť aktivity s možnosťami rozpočtu – povedal Mgr. Pelec.

424

UDELENÉ BOLI

CENY MESTA ZA ROK 1999

Mesto Šaľa sa v roku 1997 rozhodlo každoročne udeľovať Ceny mesta za obdobie predchádzajúceho roka. Cena mesta sa udeľuje za vynikajúce tvorivé výkony a významné príspevky k rozvoju mesta.

Na základe návrhov občanov výberová komisia pre udelenie Ceny mesta podala návrh na rokovanie Mestskému zastupiteľstvu, ktoré v mesiaci apríl 2000 vyhodnotilo podané návrhy a rozhodlo o konečnom poradí piatich kandidátov, ktorým bola Cena mesta slávnostne odovzdaná.

Ceny mesta za rok 1999 odovzdal Mgr. Július Morávek, primátor mesta

1. V oblasti kultúry a umenia – **Bábkarsky súbor Materinky**

Súbor má 23 – ročnú tradíciu a každoročne naštuduje 2 – 3 nové inscenácie pre najmenšie deti. V roku 1999 Materinky odohrali celkom 37 reprízových vystúpení v meste a okolí. Najväčším úspechom súboru bolo „miniaturné“ v družobnom meste Oroszlán a v Budapešti, kde súbor uviedol inscenáciu Ľubomíra Feldeka „Hra pre tvoje modré oči“ v réžii Branislava Pažitného aj v maďarskej mutácii. Okrem toho uviedol vlni súbor aj hru I. Navrátila „Uzlík a nitka“ v réžii Nory Radičovej. Súbor Materinky sú jedným z najvyhľadávanejších v meste a okolí.

2. V oblasti zdravotníctva – **MUDr. Vladimír Krekule**

Do šalianskej nemocnice s poliklinikou prichádza v roku 1967. je primárom gynekologicko – pôrodnického oddelenia Nemocnice s poliklinikou v Šali. Päť rokov pracoval v cudzine – v severnej Afrike. Ako jeden z prvých na Slovensku zaviedol laparoskopickú diagnostiku doma v našej nemocnici. Cena pre MUDr. Krekuleho bola navrhnutá za dlhoročnú a obetavú prácu v službách zdravotníctva.

3. V oblasti darovania krvi – **František Miškovič**

Je držiteľom diamentovej Jánskeho plakety za 80 – násobné darcovstvo krvi a darcom krvnej plazmy. Darcom krvi je už 20 rokov.

4. V oblasti publicistiky a verejnej činnosti – **Markus Gáll**

76 ročný invalidný dôchodca, žurnalista a historik, i keď na amatérskej úrovni. V žurnalistike pracuje takmer polstoročia. V posledných desaťročiach sa venoval i histórii Šale a Veče. Už 10 rokov študuje na Univerzite Komenského v Bratislave ako senior, teraz na katedre žurnalistiky. Doteraz zverejnil takmer dvesto článkov v regionálnych novinách, ale i v časopisoch celoštátneho charakteru.

5. V oblasti priemyslu – **Duslo, akciová spoločnosť Šaľa**

Položením základného kameňa chemického kombinátu v roku 1958 sa začala meniť tvár mesta i celého regiónu. Výstavba sa uskutočnila v niekoľkých etapách. Od júla 1989 bolo Duslo zaregistrované ako štátny podnik so sídlom v Šali a od októbra 1990 má oprávnenie pre samostatnú zahranično – obchodnú činnosť. V októbri 1994 sa štátny podnik v rámci veľkej privatizácie zmenil na akciovú spoločnosť.

V roku 1997 získala akciová spoločnosť certifikát ISO 9002, v roku 1998 certifikát ISO 1400. Mesto Šaľa sa položením základov Dusla a jeho rozvojom rozrástlo na dnešné 25 tisícové okresné mesto. Z poľnohospodárskeho mestečka je mesto chémie, dominantou ktorého je Duslo, a. s.

Vyznamenaní Cenou mesta obdržali pamätnú plaketu s finančnou odmenou 5 000 Sk a budú pozývaní na slávnostné zasadnutia mestských orgánov, mestské oslavy a kultúrne akcie mesta.

425

NEÚSPEŠNÉ REFERENDUM ZA PREDČASNÉ VOĽBY

Hnutie za demokratické Slovensko vedené Vladimírom Mečiarom a Slovenská národná strana na čele s Annou Malíkovou odštartovali petičnú akciu za vyhlásenie referenda o predčasných voľbách na jar tohto roku. Hlava štátu Rudolf Schuster vyhlásil referendum 5. septembra 2000.

Referendum sa konalo na celom Slovensku v sobotu 11. novembra 2000. Otázka na ktorú mali voliči odpovedať znela „či občania súhlasia, aby parlament prijal ústavný zákon, ktorým sa skončí súčasné volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky, a to dňom nových volieb, ktoré sa vykonajú do 150 dní od vyhlásenia referenda“.

Na platnosť referenda bola podľa zákona potrebná účasť nadpolovičnej väčšiny oprávnených voličov. Všeľudové hlasovanie vyvolané súčasnou opozíciou bolo však už v poradí štvrtým referendom, ktoré sa na Slovensku skončilo ako neplatné. Ani v jednom z ôsmich krajov a 79 okresov Slovenska nedosiahla účasť voličov 50 percentnú hranicu.

Výsledky podľa účasti na referende boli nasledovné:

Administratívny celok	účasť v %
Mesto Šaľa	13,09
Okres Šaľa	10,03
Nitriansky kraj	18,4
Slovenská republika	20,03

Najmenšia účasť bola na Slovensku zaznamenaná v okrese Dunajská Streda, kde prišlo 1,17 percenta voličov, najvyššia v Kysuckom Novom Meste, vyše 46 percent. V 44 obciach Slovenska neprišiel na referendum nikto. V okrese Šaľa bola najmenšia účasť v Kráľovej n. V. (0,89%) a v Dlhej n. V. (1,81%), najvyššia účasť bola v Hájskom (37,54%) a v Močenku (32,44%).

TABUĽKA O ÚČASTI A HLASOVANÍ NA REFERENDE V OKRESE ŠAĽA

Obec	oprávnených % hlasovať hlasý	účast' na neplatné % hlasovaní	% účasti	hlasovali		% NIE	hlasovali		
				ÁNO					
Šaľa	18 589	2 435	13,09	1 827	75,03	75	3,08	33	1,35
Kráľová n. V.	1 227	11	0,89	10	90,90	1	9,09	-	-
Dlhá n. V.	715	13	1,81	12	92,30	0	-	1	7,69
Diakovce	1 742	79	4,53	75	94,93	3		3,79	1
Tešedíkovo	2 973	67	2,25	61	91,04	4		5,97	2
Žihárec	1 248	28	2,24	26	92,85	2	7,14	-	-
Trnovec n. V.	1 967	118	5,99	110	93,22	6	5,08	2	1,69
Selice	2 128	6	0,28	5	83,33	1	16,66	-	-
Vlčany	2 667	80	2,99	73	91,25	3	3,75	4	5,0
Neded	2 490	122	4,89	116	95,08	0	-	6	4,91
Močenok	3 261	1 058	32,44	972	91,96	55		4,25	49
Horná Kráľová	1 470	316	21,49	295	93,35	18	5,69	3	0,83
Hájske	1 012	380	37,54	346	91,05	30	7,89	4	1,05
OKRES ŠAĽA	41 489	4 213	10,03	3 928	93,25	198	4,46	105	2,27

Referendum bolo napriek neplatnosti výzvou pre súčasnú vládu na dotiahnutie reforiem a vládneho programu. Občania svojou neúčasťou na referende vyjadrili len podmienenú podporu súčasnej vláde. Tento vzťah by dokázali zmeniť iba konkrétne a pozitívne výsledky vo vnútornej politike a tiež v ekonomike v nasledujúcich dvoch rokoch.

PO PRVÝKRÁT V OKTÓBRI 2000 VYPUSTILI PRIEHRADU KRÁĽOVÁ

Priehrada v Kráľovej nad Váhom sa začala stavať v roku 1975 a skúšobná prevádzka trvala do roku 1985 do roku 1990. V tomto roku 2000 nastal čas prvej revízie vodného diela, čo si vyžadovalo kompletné vypustenie vody z rozsiahlej vodnej nádrže. To totiž vyžaduje manipulačný poriadok u vodných diel každých 10 – 15 rokov.

Pri vypúšťaní voda v nádrži klesla z nadmorskej výšky 122 metrov na 117 metrov a zostala iba v priehlbniach, v miestach, kde sa ťaží štrkopiesok a pri hati. Vypúšťanie vody bolo stanovené na najviac 6 cm za hodinu, teda 1,5 m za deň. To preto, aby nedošlo k poškodeniu hrádzí, objektov a k zosunom a bolo potrebné tiež umožniť rybám, aby mohli ujsť do hlavného koryta Váhu. Pohľad nad rybami počas vypúšťania mali rybári Slovenského rybárskeho zväzu.

V tomto prípade šlo len o krátkodobé vypustenie nádrže, ktorým sa malo zistiť, čo by bolo potrebné v rámci revízie vodného diela vykonať. Skontrolovaný bol stav nádrže, hrádzí i závlahových objektov. Výsledkom tohto krátkodobého vypustenia nádrže bolo zistenie, že stav priehrady je dobrý, hrázde nie sú porušené a zanášanie bahnom je minimálne. Z toho vyplynulo, že revízia, ktorá by si vyžiadala niekoľko mesiacov, môže byť presunutá o ďalších päť rokov, keď sa stav priehrady znovu preverí krátkodobým vypustením vody.

Priemerný prietok Váhu v tomto úseku je 150 m³/s, pričom v čase znovunapúšťania priehrady to bol len 40 – 50 m³/s. Povinný odtok z priehrady bol stanovený na 36 m³/s, čo znamenalo, že priehradná nádrž pri tomto nízkom prietoku mohla byť znovu naplnená namiesto plánovaného tri a pol dňa až za poldruha týždňa.

ŽELEZNIČNÁ STANICA ZREKONŠTRUOVANÁ

Dlhé roky bola železničná stanica v Šali v úbohom stave. Ten, kto chodí vlakom častejšie, si mohol všimnúť, že to už nie je pravda.

Prvá etapa rekonštrukčných prác sa začala už v januári 1997. K starej budove postupne pribudli dve bočné prístavby, neskôr prešla rekonštrukciou aj samotná stará budova a nakoniec aj nástupisko. Na poschodí starej budovy stanice boli obnovené tri služobné byty a na prízemí pribudli slušné sociálne zariadenia, bufet, čakáreň, vynovený vestibul a v nových pracovných priestoroch sa ocitli aj samotní zamestnanci. Nakoniec bol zakrytý aj samotný perón, aby cestujúci, ktorí čakajú na vlak vonku, nezmokli, alebo aby ich netrápilo páliace slnko.

Po úprave našej železničnej stanice, ktorá dnes už dôstojne reprezentuje okresné mesto, sa začal riešiť aj predstaničný priestor. Majiteľ dočasného objektu pred stanicou začal už budovať novú stavbu, ktorá by mala slúžiť ako reštauračné zariadenie. Vznikol už aj nové parkovisko pre osobné automobily na autobusovom nástupišti. V predstaničnom priestore je v plánoch ešte aj vybudovanie parku. Tieto úpravy sa budú robiť po dokončení stavby pred stanicou.

Stanicu teda už máme peknú, teraz už je len na samotných cestujúcich, aby takou aj zostala.

PLÁNUJE SA OBNOVA ŠALIANSKEHO KAŠTIEĽA

V šalianskom renesančnom kaštieli, ako v evidovanej kultúrnej a stavebnej pamiatke, bol v roku 1964 zriadený Ministerstvom vnútra štátny oblastný archív. Spočiatku bola budova v správe tohto ministerstva, od roku 1966 sa dostal do majetku Okresného úradu v Galante a po zriadení nových okresov pripadol do správy Okresného úradu v Šali.

V časti opravených miestností budovy sa skladovali archívne materiály, týkajúce sa časti okresu Nitra, Galanta, Dunajská Streda. V roku 1997 – 98 bol archívny materiál týkajúci sa Nitrianskeho okresu delimitovaný do nových priestorov v Nitre.

Od roku 1964 boli na kaštieli postupne opravené strechy, časť vnútorných priestorov, sociálne priestory, zavedený vodovod a kanalizácia. Časť vnútorných priestorov bola prispôbená na skladovanie archívnych materiálov do takej miery, aby neboli ohrozené. Nakoniec bolo upravené aj nádvorie budovy.

Napriek tomu tieto priestory nevyhovujú predpisom o archivovaní materiálu. Ministerstvo vnútra SR s Krajským úradom pristúpili teraz k tomu, že budova archívu bude ďalej postupne rekonštruovaná. Odhad výdavkov na rekonštrukciu je 34 miliónov korún a pracovať sa má v šiestich etapách. Prvá etapa by mala trvať do roku 2002 s finančnými nákladmi 5 miliónov korún. V tejto etape sa bude rekonštruovať severovýchodné krídlo po stavebnej stránke, vyburajú sa tri stropy a nahradia sa železobetónovými konštrukciami, vybuduje sa nová plynová kotolňa, spraví sa kompletná elektroinštalácia a odizolovanie stavby. Na dodávateľa stavby bola vybraná firma Koodis a. s. Šaľa. Podklady na verejnú súťaž dodávateľa stavebných prác boli zverejnené v minulom roku. Prihlásených je celkom 18 firiem, z ktorých má komisia vybrať víťaza. Na tento rok boli zatiaľ sľúbené dva milióny korún. Prispieť by mal Krajský úrad Trnava, s ktorým prebiehajú rokovania.

Momentálne nie je možné používať budovu na iné účely, ako sa pôvodne hovorilo o galérii a pod., keďže štátny archív má prísne kritériá na archivovanie materiálu, čiže v tejto budove by sa nemali pohybovať iné osoby. To však neplatí pre lokálne výstavy a akcie, ktoré organizuje archív v pracovnom čase.

Nové pohľadnice šalianskeho kostola

V tomto roku sa dostala na nové farebné pohľadnice šalianska kultúrna pamiatka klasicistického farského kostola sv. Margity Antiochijskej.

Na podnet šalianskej farnosti sa o vydanie prekrásnych pohľadníc postarali bohoslovci z Badína za finančnej pomoci mesta Šale.

Na nových troch pohľadniciach je vyobrazený exteriér a interiér kostola s detailmi najkrajších častí kostola, ako aj súsošie sv. Trojice na námestí pred kostolom.

Pohľadnice sa začali predávať od decembra 2000 za tri koruny a záujemcovia si ich mohli kúpiť na farskom úrade.

428

V NAŠOM MESTE VYRASTAJÚ MODERNÉ BUDOVY PODNIKATEĽOV

NOVÁ ČERPACIA STANICA EXTRABENZ

V Šali – Veči bola koncom augusta 2000 otvorená ďalšia, v poradí už štvrtá nová čerpacia stanica pohonných látok. Nachádza sa na križovatke, na ľavej strane pri ceste smerom na Duslo a jej názov je Extrabenz.

Táto nová čerpacia stanica je modernou stavbou a predáva pohonné hmoty z produkcie Slovaftu. Je v prevádzke plných 24 hodín a v súčasnosti predáva pohonné hmoty lacnejšie, ako na ostatných čerpacích staniciach v Šali. Cena nafty je o 10 až 15 halierov za liter nižšia, benzín dokonca o 40 – 50 halierov menej.

Na čerpačke je zavedený systém klubových zákazníckych kariet poskytujúcich zľavu. Svojim zákazníkom poskytuje pri stúpajúcom odbere ďalšie výhodné zľavy. Je tu otvorený aj 24 – hodinový predaj potravín, nápojov a potrieb pre domácnosť. Nakúpený tovar svojou hodnotou započítavajú ako obrat na karte klienta.

Vonkajšia obsluha je povinná osloviť klienta a podľa požiadaviek mu aj natankovať, umyť okná, prípadne dofúkať kolesá. Zákazníkom majú možnosť poradiť, prípadne pomôcť, napr. pri výmene žiarovky a podobných službách.

NOVÁ BUDOVA FIRMY TIENIACEJ TECHNIKY – MÁHRMONT

Už od roku 1996 bojoval majiteľ šalianskej firmy MÁHRMONT Ladislav Máhr o svoju reprezentačnú budovu. Až v tomto roku sa mu konečne podarilo získať stavebný pozemok na doposiaľ nezastavenej ploche na sídlisku vo Veči pri benzínovom čerpadle.

Svoju novú prevádzkovú budovu dal tu postaviť podľa projektu Ing. Tamaškoviča v hodnote 6 – 7 miliónov korún. Postavila ju firma Stavbyt, pričom konštrukciu budovy zhotovil firma pána Hrotku z Matúškova. Budova sa začala stavať v novembri 1999 a do novostavby sa Máhrmont nast'ahoval koncom júla 2000.

Touto stavbou sa začala aj postupná zástavba veľkej, doteraz nevyužitej plochy na sídlisku vo Veči.

Máhrmont je firmou s celoslovenskou pôsobnosťou. Zaoberá sa s výrobou a montážou modernej tieniacej techniky. Vyrába 12 vlastných výrobkov a montuje prakticky všetko, čo si vieme v súčasnosti v tieniacej technike predstaviť. Najviac zákazníkov má firma na strednom Slovensku, v Žiline, na Kysuciach, v Čadci ako aj v Trenčíne. V súčasnosti sa zvyšujú objednávky dodávok a montáže aj v Šali a okolí.

429

ZÁVAŽNÁ HAVÁRIA V DUSLE ŠAĽA

2. júla 2000 došlo v akciovej spoločnosti Duslo Šaľa k vážnej havárii, keď sa do voľného ovzdušia dostalo v podobe výronu väčšie množstvo jedovateho chlóru. Stalo sa to na divízii prísad, na cechu expedície a skladov. Vytečený chlór spôsobil odpar, ktorý našťastie nepresiahol teritórium areálu podniku.

Výron chlóru však ohrozil celkom 29 zamestnancov podniku. Zasiadnutým okamžite poskytla pomoc Nemocnica s poliklinikou v Šali. Stav jedného z postihnutých, mladého požiarnika Miloša Lőrince bol však natoľko kritický, že na následky intoxikácie chlórrom neprežil.

Príčiny havárie ako aj prípadné zanedbanie dostatočnej ochrany vyšetrovala špeciálna odborná komisia aj nadpodnikové orgány. Podnik hneď navštívil aj minister zdravotníctva Tibor Šagát. Menovaná špeciálna odborná komisia a Inšpektorát bezpečnosti práce posúdili okolnosti havárie a generálny riaditeľ podniku prijal celkom 21 opatrení smerovaných k zlepšeniu organizácie práce a k zvýšeniu technickej bezpečnosti prevádzkovania. Odškodňovacia komisia zohľadnila podiel viny na vzniku úrazu a u postihnutého Miloša Lőrince bolo uplatnené nadštandardné odškodnenie v súlade s platnou Kolektívnou zmluvou.

DOPRAVNÁ NEHODOVOSŤ V OKRESE ŠAĽA V ROKU 2000

Podľa evidovaných štatistických údajov o dopravných nehodách Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Šali bolo na cestách v okrese Šaľa v roku 2000 spolu 334 dopravných nehôd. Pri týchto nehodách bolo 7 osôb usmrtených, 24 ťažko zranených a 91 ľahko zranených osôb. Celková hmotná škoda bola vyčíslená.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom 1999 bolo síce o 38 nehôd menej, ale v počte usmrtených osôb o 4 osoby viac ako v počte ľahko zranených viac o 27 osôb.

Podľa zavinenia týchto dopravných nehôd sa na nehodách najviac podieľali vodiči motorových vozidiel, a to v 303 prípadoch. Podľa časového vzniku nehôd bolo najviac nehôd registrovaných v týždni, a to v stredu a vo štvrtok po 55 nehôd a v pondelok 50 nehôd. Nehody sa stali najčastejšie medzi 19 a 17 hodinou (91), medzi 9 a 13 hodinou (79) a medzi 17 a 21 hodinou (71).

Hlavnou príčinou uvedených nehôd bolo porušenie základných povinností vodiča v 103 prípadoch, nesprávny spôsob jazdy v 101 prípadoch, prekročenie stanovenej rýchlosti v 35 prípadoch a nedanie prednosti v jazde v 53 prípadoch.

Podľa druhu vozidiel, ktoré dopravnú nehodu zavinieli boli hlavne osobné automobily v 235 prípadoch a nákladné automobily v 28 prípadoch.

430

VYŠLA NOVÁ KNIŽNÁ NOVINKA ŠAĽA MEDZI DVOMA VOJNAMI

Na vianočný trh sa v tomto roku dostala nová knižná publikácia s názvom Šaľa MEDZI DVOMA vojnami. Autorom je známy šalienský učiteľ a rodák zo Šale Karol Šmida, ktorý ju napísal ako pokračovanie svojej prvej knihy, ktorá vyšla v roku 1993 pod názvom Šaľa, kapitoly z histórie mesta.

Málokteré mesto približnej veľkosti ako Šaľa sa môže pochváliť takou bohatou históriou a ešte menej je takých, čo o nej niekto dokáže napísať aj knihu. Naše mesto má to šťastie, že má svojho hrdého rodáka, ktorý bol síce učiteľom matematik, ale dejiny svojho rodného mesta ho nadovšetko zaujímali. Dlhé roky hľadal a študoval hodnoverné doklady a pramene k svojej práci o čom svedčí aj v závere knihy uvedená použitá literatúra a pramene. Obdobie, ktoré vo svojej knihe opisuje môžu ešte živo potvrdiť aj tí najstarší Šaľania, ktorí tieto roky sami prežili. Boli to roky plné rôznych kladných a záporných udalostí v novej histórii nášho mesta. Je chvályhodné, že v tejto zásluhnej práci sa autor dotkol takmer všetkých oblastí života, ktoré charakterizovali toto 27 – ročné obdobie v živote nášho mesta.

Okrem autora, patrí vďaka ochotnému vydavateľovi knihy podnikateľom ALLBA s. r. o. Šaľa, konateľom Kataríne Kleštincovej – Hučkovej a Tiborovi Belovičovi, ktorí umožnili vydať knihu v náklade 1 000 výtlačkov.

Kniha je vytlačená v A5 formáte s farebným titulným obalom, znázorňujúcim pamiatkovo – chránený klasicistický farský kostol, s textom, fotografiami a tabuľkami na 157 stranách.

V knihe nachádzame nasledovných 25 kapitol:

Predhovor autora	Školstvo
Koniec prvej svetovej vojny	Náboženský život
Vznik ČSR	Kultúra
Šaľania	Galéria našich rodákov
Podnebie	Šport
Poľnohospodárstvo	Štátna administratíva
Urbárske spoločenstvo	Samospráva obce
Váh – nešťastie a požehnanie Šaľanov	Činnosť obecného zastupiteľstva
Okresné živnostenské spoločenstvo	Politické strany
Obchodná sieť a služby	Druhá svetová vojna
Doprava	Trocha tej našej šaliančiny
Zdravotníctvo	Pramene a použitá literatúra
Peňažníctvo – sporiteľne	O autorovi

V textovej časti sa nachádza 47 fotografií a 12 tabuliek.

Prezentácia knihy sa uskutočnila pred vianočnými sviatkami dňa 20. decembra 2000 v Klube dôchodcov Predvoj za prítomnosti mnohých záujemcov, rodiny autora a predstaviteľov vydavateľa ALLBA spol. s r. o. Kultúrny program dodali členovia Klubu dôchodcov.

V SEPTEMBRI SA KONALI TRADIČNÉ ŠALIANSKE SLÁVNOSTI

V septembri sa v našom meste konajú tradičné šalianske hody a spomienka na položenie základného kameňa vtedajšej dusikárne.

Naše mesto preto v týchto dňoch poriada oslavy mesta – Šalianske slávnosti. V tomto roku oslavy začali v piatok 15. septembra. Predpoludňajší program slúžil hlavne pre deti, ktoré si so svojimi rodičmi mohli pozrieť na nádvorí kaštieľa vystúpenie bábkového súboru Materinky a divadelného súboru LSD. V ich púťavom programe vystupovali rozprávkové bytosti v kostýmoch, dekorované kulisami. Slávnostnú atmosféru umocňovali aj deti zo speváckeho krúžku Hviezdička pri Základnej škole na ul. Hollého. Program potom pokračoval na amfiteátri, kde cvičenci Karate – klubu predviedli sériu svojich ukážok. Potom v programe pokračovali kynológovia a po nich členovia Streleckého zväzu z Horných Salíb, ktorí priniesli so sebou i perkusné a vzduchové zbrane ako aj malé minidelo, ktoré aj strieľalo. Program potom oživilo aktivisti z Detskej farmy Humanita z Kráľovej nad Váhom, ktorí vozili naše detičky na svojich pekných koníkoch a kočiach.

Popoludňajší hudobný program bol ladený v hudobnom a tanečnom rytme. Pred mestským úradom vystúpila hudobná a spevácka zložka Folklórneho súboru Chemik spolu s Rómskym súborom a potom detská dychová hudba Základnej umeleckej školy pod taktovkou Karola Šormana víťala záujemcov pred bránou amfiteátra. Tu vo viac ako štvorhodinovom programe vystupovalo niekoľko známych súborov. Bol to obľúbený Big – band so zmesou tanečných melódií, Detská dychová hudba Základnej umeleckej školy a folklórny súbor Chemik svojim hodinovým programom, kde mohli diváci okrem iného vidieť v premiére tanečné a spevácke novinky súboru.

Večer v atraktívnom priestore nádvorja kaštieľa, ktoré bolo plne obsadené, prebehol recitál folkového speváka Róberta Kočíka a po ňom vystúpilo Divadlo Váh s inscenáciou Luby Lesnej Báthoryčka v réžii Petra Chrenka. S touto hrou sa prezentoval tento súbor nedávno na II. Medzinárodnom festivale v Prahe.

Slávnosti v našom meste boli ukončené efektným ohňostrojom za budovu kaštieľa a nočným premietaním filmu na amfiteátri.

Garantom slávnosti bola Kultúrno – spoločenská organizácia mesta Šaľa s autormi a tvorcami scenára osláv Miroslavom Demínom a Zdenkou Dömötörovou.

Už tradične v týchto dňoch sa v Šali poriadajú aj Dni Dusla. Novou tradíciou sa v tomto roku stalo udeľovanie Medaily Michala Vazana, ktorý sa veľkou mierou pričínal o rozvoj tohto chemického gigantu.

Na slávnostnom večere v šalianskom Dome kultúry obdržali v tomto roku Ďakovný list títo pracovníci akciovej spoločnosti: Zita Havrilová, Božena Žabáková, Jozef Javúrek a Eugen Kohút. Medailou Michala Vazana boli ocenení: Ing. Imrich Pleidel, Ing. Jozef Žbirka, Jozef Barta a Štefan Šenkár.

V kultúrnom programe počas tejto slávnostnej udalosti sa v Dome kultúry predstavil bohatým programom folklórny súbor Trenčan a najlepší domáci speváci.

Súčasťou Dní Dusla 2000 sa uskutočnilo viacero sprievodných kultúrnych, spoločenských a športových podujatí. Usporiadáný bol aj Aktív zamestnancov, Deň otvorených dverí v Sieni tradícií Dusla a vatra pre deti s rodičmi v prístave pri Váhu.

432

ZÁKLADNÁ ŠKOLA V ŠALI – VEČI NESIE ČESTNÝ NÁZOV – ŠKOLA JÁNA HOLLÉHO

11. december 2000 bol významným dňom v živote našej najväčšej základnej školy na sídlisku v Šali – Veči. Svojou mnohoradou činnosťou sa táto maša škola pričínala o prijatie čestného názvu – škola Jána Hollého, predstaviteľa literatúry klasicizmu, historika a katolíckeho kňaza, ktorý prežil zložitý a strastiplný život, naplnený nevyčerateľnou studnicou vzťahu k prostému človeku, k histórii národa a jeho jazyku. Povýšil Bernolákovu slovenčinu na úroveň ostatným jazykom národov Európy.

Slávnostné príhovory pri tejto príležitosti predniesli Ing. Helena Psotová, zástupkyňa prednostu Okresného úradu, Mgr. Rudolf kuklovský, riaditeľ školy, Dr. Jozef Markuš, predseda Matice Slovenskej a primátor mesta Mgr. Július Morávek. Prepožičanie čestného názvu uskutočnila zástupkyňa Ministerstva školstva Slovenskej republiky Mária Ferjančíková, ktorá zároveň odhalila aj pamätnú tabuľu vo vestibule školy.

Slávnostný ráz tohto podujatia umocnili kultúrnym programom žiaci tejto školy a tanečno – spevácky súbor zo Šoporne.

Po Jurajovi Fándlym, ktorého meno prijalo v minulom roku šalianske gymnázium, sa v tomto roku stal i Ján Hollý súčasťou školstva v našom meste.

DEKAN RÍMSKO – KATOLÍCKEJ FARY
Vdp. JOZEF BLAHO ODIŠIEL DO DÔCHODKU

Dňa 16. januára 1970 nastúpil do nášho mesta ako správca rímsko – katolíckej farnosti Vdp. Jozef Blaho a pôsobil v našom meste do 15. júla 2000. To znamená, že pracoval u nás celých 30. rokov v jednom časovom a súvislom úseku.

Pri príležitosti jeho odchodu do dôchodku primátor nášho mesta Mgr. Július Morávek spolu s vedúcou odborom kultúry Mestského úradu v Šali pani Gabrielou Fülöpovou ho pozdravili slovami vďaky a uznania, ako aj kyticami kvetov. V pozdrave sa vyzdvihlo, že jubilujúci duchovný otec vykonal veľa záslužnej práce v našom meste, a to nielen na poli duchovnom, ale i kultúrno – spoločenskom. Veď zrealizoval okrem iného na patričnej umeleckej výške náročnú maľbu nášho kostola. Vydláždené priestranstvo a upravené schodisko svedčí o jeho starostlivosti a umeleckom vkuse. V takmer celom meste môžeme už dnes v každej okrúhlej hodine počúvať melódiu zvonkohry s priliehavou melódiou, ktorá bola mestom zrealizovaná v spolupráci s mestom. Úspešné boli aj benefičné koncerty usporiadané mestom v rím. – kat. kostole, ktoré prispievali nielen k dobročinným účelom, ale i rozšírenia poznatkov umeleckej a sakrálnej hudby. Dlhý by bol zoznam jeho blahodárneho tridsaťročného účinkovania v našom meste.

Preto k srdečnej vďake pripájajú naši občania a veriaci svoje želanie, aby náš jubilant ešte dlhé roky v spokojnosti a zdraví prežíval v zaslúženom odpočinku a s láskou sa vracal v spomienkach na naše mesto a jeho obyvateľov.

433

OD 15. JÚLA 2000
NAŠE MESTO MÁ NOVÉHO PÁNA FARÁRA

Po skončení svojho pastoračného pôsobenia v Šali v júli tohto roku odišiel od nás na zaslúžený odpočinok do svojej rodnej obce Jasová vdp. dekan Jozef Blaho, ktorý v Šali pôsobil 30 rokov (viď zápis v kronike za rok 1999 na strane 408).

Za nového nastupujúceho farára a správcu našej farnosti bol arcibiskupom Jánom Sokolom

DŇOM 15. JÚLA 2000 USTANOVENÝ DÔSTOJNÝ PÁN ANDREJ ŠOTTNÍK,
DOTERAJŠÍ ADMINISTRÁTOR FARNOSTI NITRA – JANÍKOVCE.

Do úradu v Šali ho uviedol vdp. Mons. Vincent Malý, pápežský protonotár a dekan nitrianskeho dekanátu v sobotu dňa 15. júla 2000 na slávnostnej večernej svätej omši v našom kostole. Na sv. omši sa zúčastnilo veľa šalianskych veriácich, ktorí ho pri tejto slávnostnej príležitosti srdečne a s láskou privítali. Dňom 1. septembra 2000 bol vdp. Andrej Šottník menovaný aj za dekana šalianskeho dekanátu.

Stručne zo životopisu nášho pána dekana:

Narodil sa 5. decembra 1969 v Trnave, ale jeho rodnou obcou je Zavar pri Trnave. Otec Michal a matka Brigita, rod. Schmidtová. Otec bol známym a uznávaným šľachtiteľom cukrovej repy a predsedom celoštátnej rady šľachtiteľov (zomrel roku 1989). Jeho prastrýko Mons. Michal Pavlík bol farárom a dekanom, ľudovým liečiteľom a cirkevným sudcom. V rodine Šottníkovcov je 5 detí, Eleonóra, Marián, Stanislav, Pavol a Andrej, ktorý je z nich najmladší.

Základnú školu ukončil v Zavare v roku 1984, Gymnázium navštevoval v Trnave. Štúdium ukončil maturitou v triede zameranej na matematiku a fyziku v roku 1988.

Popri stredoškolskom štúdiu ukončil aj ľudovú školu umenia v Trnave v odbore akordeón v roku 1988. Bol členom gymnaziálneho speváckeho zboru „Cantica Nova“ a od roku 1986 bol predsedom tohto zboru.

V rokoch 1988 – 1994 študoval na Rímskokatolíckej cyrilometodejskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Dňa 4. júna 1994 bol vysvätený za diakona v Dóme sv. Martina v Bratislave biskupom Mons. Dominikom Tóthom a 5. júna 1994 bol ustanovený do diakonskej služby v Stupave.

Za kňaza bol vysvätený 24. septembra 1994 v katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Vysvätenie prijal z rúk arcibiskupa Mons. Jána Sokola.

Od 1. októbra 1994 bol ustanovený za kaplána vo farnosti Senec, kde bolo jeho prvé pôsobisko.

30. júna 1997 ho ustanovili za administrátora farnosti Nitra – Janíkovce a 18. januára 2000 bol menovaný za školského dekana pre dekanát Nitra.

Dňa 20. júna 2000 bol ustanovený arcibiskupom Jánom Sokolom za farára farnosti Šaľa s platnosťou od 15. júla 2000. Do úradu ho uvádzal Mons. Vincent Malý, pápežský protonotár, dekan nitrianskeho dekanátu dňa 15. júla 2000.

S platnosťou od 1. septembra 2000 bol menovaný za dekana pre šaliansky dekanát.

V tomto roku nastala zmena aj na poste kaplána našej farnosti. Od 1. júla 2000 bol na našu farnosť ustanovený za kaplána Mgr. Ján Kobliška, narodený 16. januára 1967 v Senici.

Po absolvovaní Gymnázia v Senici bol niekoľko rokov v pracovnom pomere a potom ho prijali na štúdium na Rímsko – katolícku cyrilometodejskú univerzitu Komenského v Bratislave. V roku 1999 bol vysvätený za diakona a cez prázdniny vykonával diakonskú prax v Piešťanoch. V roku 2000 bol vysvätený za kňaza a od 1. júla 2000 bol ustanovený za kaplána v Šali, kde teraz pôsobí na svojom prvom pracovisku.

434

PÄŤDESIATROČNICA ROĽNÍCKEHO DRUŽSTVA V ŠALI

Jednotné roľnícke družstvo bolo v Šali založené 18. októbra 1949. V tom čase bol predsedom prípravného výboru Alexej Sedlák. Rok na to vzniklo jednotné roľnícke družstvo druhého typu, ktorého predsedom sa stal Ľudovít Jobbágy. Po ňom bol predsedom Jozef Kopáček a Štefan Hatvani. Najdlhšie viedol družstvo v jeho histórii Ing. Emil Dufala, ktorý bol predsedom dvadsať rokov až do roku 1990. V porevolučnej histórii družstva po Emilovi Dufalovi nastúpil do funkcie predsedu Ing. Július Miškovič, ktorý je predsedom Roľníckeho družstva v Šali dodnes.

V roku 1973 sa zlúčili družstvá z Kráľovej nad Váhom a Dlhej nad Váhom so Šaľou a vzniklo jednotné roľnícke družstvo Družba. Od roku 1987 sa názov družstva zmenil na Agrokombinát JRD Šaľa a v roku 1993 sa družstvo pretransformovalo na súkromno – právny podnikateľský subjekt Roľnícke družstvo Šaľa. Delenia sa už družstvo vyhlo a 1776 oprávnených osôb, teda asi jedna tretina, sa rozhodlo vložiť majetkový podiel, nadobudnutý v transformácii do družstva. Časť oprávnených osôb sa rozhodla pre individuálne súkromné hospodárenie, objem ich majetku, ktorý musela firma vysporiadať bola asi 11 miliónov korún. Zostávajúca časť oprávnených osôb má byť vysporiadaná po siedmich rokoch, čo sa udeje výdajom družstevných podielnických listov. Posledné stanovky družstva boli prijaté v roku 1993, kedy 620 zakladateľov vložilo svoje majetkové podiely do základného imania dnešného družstva. Vtedy bola vložená suma v hodnote vyše 18 miliónov korún. Teraz má firma celkový obchodný majetok v hodnote 225 miliónov korún, čisté obchodné imanie 166 miliónov korún a základné imanie 11 miliónov korún.

Obdobie siedmich rokov od poslednej transformácie družstva bolo náročné obdobie, lebo transformačný proces ešte stále nie je ukončený. Opodstatnenosť existencie družstva musia v konkurenčnom prostredí obhajovať nepretržite. V okrese treba ešte spomenúť susedov v Močenku, a tiež poľnohospodárske družstvo Progres Selice, kde je situácia podobná ako v Šali. V ostatných obciach sa táto podnikateľská forma dostala do úpadku a vznikli tam buď individuálne súkromné spoločnosti, alebo s.r.o-čky.

Minuloročné hospodárenie bolo v našom družstve ukončené ziskom 288 tisíc korún, čo bol prakticky vyrovnaný hospodársky výsledok. V rokoch 1992 - 1994 hospodárilo družstvo so stratami a až teraz hospodári družstvo len s malými ziskami. O minulom roku malo družstvo nižšie úrody obilia, jeho kvalita však bola väčšia. Slabšie bolo hrozno, olejninu a hrach, dobrá úroda bola u zrnovej kukurice, cukrovej repy a jedno a viacročných krmovín. V tomto roku boli opäť nízke úrody obilovín, hlavne jarného jačmeňa, čo spôsobili vysoké teploty a suchá vo vegetačnom období. Nižšie výnosy boli aj u kukurice, pretože táto bola vysiatá na vymočených pôdach. Vďaka závlahy bola dobrá úroda cukrovej repy a sucho a teplo podporilo aj dobrú úrodu slnečnice a hrozna. Nižšia však bola úroda jednoročných krmovín, kým kvalitné bolo seno z viacročných krmovín.

V živočíšnej výrobe malo naše družstvo dobré výsledky v chove dobytky, kde bola dosiahnutá ročná dojivosť 6 440 litrov na kus. Družstvo predalo vyše 4 a pol miliónov litra mlieka. Dobytkárstvo a výroba mlieka sú pre družstvo nosným odvetvím. V chove ošípaných bol uplynulý rok úspešný. Zhoršili sa však výsledky úžitkovosti, keďže odchov 13 kusov prasiat na prasnici hodnotia odborníci za veľmi málo.

Družstvo žiaľ nemá dostatok peňazí na opravu závlahovej techniky a závlahy sú vysoko náročné. Širokozáberové závlahové stroje poškodil zub času, ako aj zloději, ktorí pokradli súčiastky z farebných kovov. Všetko, čo má družstvo vonku na poli, musí ešte aj strážiť.

Družstvo sa zameriava naďalej na obilnárstvo, potravinársku pšenicu, sladovnícky jačmeň, repárstvo, olejninárstvo a zo živočíšnej výroby na dobytkárstvo – výrobu mlieka, jatočný dobytok a chov ošípaných. U ošípaných má družstvo šľachtiteľský chov na stredisku v Kráľovej nad Váhom, génovú rezervu hovädzieho dobytky – slovenského strakatého, ktorá sa chová v Dlhej nad Váhom a hlavná časť dobytky – čiernostrakatý holštýnsky dobytok je na veľkofarme v Hetmíne.

435

V ROKU 2000

V roku 2000 vyvíjali svoju činnosť pri Kultúrno – spoločenskej organizácii mesta Šaľa nasledujúce súbory:

LITERÁRNO – DRAMATICKÉ SÚBORY:

Divadlo Váh
Bábkarský súbor MATERINKY
Detské experimentálne divadlo SEN
Detská divadelný súbor HVIEZDIČKY Z DEBNIČKY
Detský bábkový súbor SMEJKO
Divadelný súbor LSD

TANEČNO - POHYBOVÉ SÚBORY:

Folklórny súbor CHEMIK + ľudová hudba a spevácka skupina
Rómsky súbor ROMAN
Detský folklórny súbor KOVADLINKA
Súbor mažoretiek VEČANSKÉ FIALKY
Krúžok spoločenského tanca

VÝZNAMNÉ PODUJATIA ORGANIZOVANÉ V ROKU 2000:

27. marca 2000 – Vyhlásenie najlepšieho športovca (viď na strane 444)
26. februára 2000 – II. Ples priateľov divadla
29. máj – 1. jún 2000 – Detská divadelná Šaľa – Zlatá priadka – celoštátna prehliadka detskej dramatickej tvorivosti
28. júna 2000 – Vystúpenie Divadla Váh na II. Medzinárodnom festivale netradičných divadiel v Prahe
v Divadle na Zábradlí s inscenáciou Ľuby Lesnej BATHORYČKA v réžii Petra Chrenka
august 2000 – Účasť Folklórneho súboru Chemik na folklórnom festivale v gréckom meste Thessaloniki
15. a 16. septembra 2000 – Šalianske slávnosti
december 2000 – Víťanie zimy – divadelné popoludnia pre firmy a organizácie mesta

V roku 2000 obdržal Bábkový súbor MATERINKY Cenu mesta za rozvoj kultúry.

436

ZAÚJÍMAVÉ VÝSTAVY V NAŠOM MESTE

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ IGORA BOHÁČA

V dňoch 11. až 20. apríla tohto roku sa uskutočnila v svadobnej sále Mestského úradu v Šali vernisáž autorských fotografií nadaného šalianskeho fotografa Igora Boháča. Vysoká bola účasť záujemcov o túto prvú výstavu fotografií, na ktorej sme mali možnosť obdivovať množstvo umeleckých aktov, zábery a fotografie známych osobností (B. Polívka, K. Kolníková, S. Dančiak) a iných.

Vystavené tu boli aj zábery zachytávajúce dojmy autora z jeho ciest po Blízkom i Ďalekom východe. Cenné boli jeho pekné zábery z prírody a slovenskej dediny. O mimoriadne širokom poli jeho inšpirácie svedčilo doplnenie výstavy zábermi z nášho mesta z minulosti a súčasnosti.

Z jeho profesionálneho zamerania sme sa tu mohli stretnúť s rôznymi reportážami, z ktorých vynikali hlavne slovenská dedina a ateliér.

Vydarená výstava, ktorou autor prezentoval svoju prácu dokázala, že v našom meste žijú tvoriví ľudia a že naši občania radi navštevujú aj výstavy, najmä ak ide o miestnych umelcov.

ANDREJ CSILLAG A JEHO SOCHY

V priestoroch obradnej siene Mestského úradu v Šali sa v dňoch 4. – 14. septembra konala prvá samostatná výstava sôch mladého šalianskeho umelca Andreja Csillaga. Na výstave prezentoval sochy, objekty a štúdie, ktoré vytvoril počas piatich rokov na škole a mimo nej. Andrejova tvorba predstavila v úvodnom príhovore vernisáže študentka FFUK v Bratislave Andrea Kopernická a prítomným sa prihovoril aj primátor mesta Mgr. Július Morávek.

Náš mladý umelec sa už od detstva zaujímal o drevorezbu, vyrábanie modelov a rôznych makiet. Študoval na Strednom odbornom učilišti chemickom vo Veči, ale neskôr sa u neho prejavili ambície študovať výtvarné umenie. Prihlásil sa na štúdium vysokej školy výtvarného umenia, kde ho však na prvý krát nevzali a preto sa prihlásil na vysokú školu pedagogickú v Nitre, kde študoval odbor výtvarná a technická výchova. Až potom ho prijali na vysokú školu výtvarných umení.

Už počas štúdií sa Andrej zúčastnil niekoľkých sympózií – stretnutí rôznych umelcov. Bolo to nedávno v Galérii T v bašte obranného systému v Komárne, o rok na to aj v Ružomberku.

S umeleckou prácou Andreja Csillaga sa môžeme v súčasnosti stretnúť aj v okolí Šale, a to v Tešedíkove a Kráľovej nad Váhom, kde ho oslovili starostovia obcí na vytvorenie pamätníkov, ktoré zdobia už námestia týchto obcí. So svojimi kolegami už predtým vystavoval aj v Bratislave, Žiline a v nemeckom Wolfsburgu.

Obaja títo umelci budú onedlho v roku 2001 reprezentovať naše mesto aj na výstavách v Maďarsku, kam dostali už pozvanie.

HISTORICKÉ VOZIDLÁ V ŠALI

Veterán Car Club Mojmírovce sa v Šali predstavil so svojimi vynovenými vozidlami v priestore pred Mestským úradom 7. mája 2000 od jedenástej do pätnástej hodiny pod názvom MOJMÍROVCE 2000.

Na tomto zaujímavom podujatí mohli Šaľania obdivovať novozreštaurované vozidlá, a to 27 veteránov – automobilov a 20 motocyklov. Snahou tohto klubu je uchovať historické vozidlá ako dokument technického talentu našich predkov. Predstavovanie týchto vozidiel v začiatku sezóny bolo ako prvá lastovička, ktorá nám zvestovala veteránsku jar na Slovensku.

Po prvý krát bol medzi vystavovateľmi aj Alexander Belovič zo Šale so svojím motocyklom Štadión 11.

437

VÝZNAMNÉ OCENENIE PRE ČASOPIS FANTÁZIA

Na medzinárodnom knižnom veľtrhu „Svět knihy“, ktorý sa konal na pražskom výstavisku sa 14. mája 2000 uskutočnilo slávnostné vyhlásenie CENY AKADEMIE SCIENCE FICTION, FANTASY A HORORU.

Cena Akadémie sa udeľuje od roku 1995 a hlasuje v nej niekoľko desiatok odborníkov tohto žánru z Česka a Slovenska. Sú to novinári, spisovatelia, literárni kritici, prekladatelia a pod.

V piatom ročníku Ceny Akadémie dostali významný úspech slovenskí zástupcovia v kategórii Najlepší časopis, v ktorej si víťazstvo v konkurencii českej Ikarie a Interkomu odniesla FANTÁZIA – jediný slovenský magazín, špecializovaný na fantastickú literatúru a umenie.

Fantázia vychádza od roku 1997 v Šali a predáva sa v stánkoch a vybraných kníhkupectvách na celom Slovensku a už aj v Čechách.

Cenu Akadémie za najlepší československý sci – fi časopis prevzal na tomto podujatí šéfredaktor FANTÁZIE Šaľan Mgr. Ivan Aľakša.

Fantázia bola v Cene Akadémie úspešná už pred rokom. Vtedy zvíťazila ako Vydavateľský počin roku.

ŠALIANKA HELENA MUDROCHOVÁ SPIEVA V ZBORE SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Šalianka Helena Mudrochová už od druhého ročníka na konzervatóriu chcela veľmi ísť spievať do Slovenskej filharmónie. Keď tam skončila školu prihlásila sa na konkurz do prešovského divadla, kde ju spolu s Erikou Tégenovou aj prijali. No vzápätí sa jej ozvali aj z filharmónie, ktorú si nakoniec zvolila a v súčasnosti tu pôsobí už na riadnej pracovnej zmluve od júna 1998. Po necelom polroku v tomto zbere ju oslovil dirigent opery Slovenského národného divadla pán Selecký s ponukou spievať príležitostné koncerty v Dóme sv. Martina so sólistami Slovenského národného divadla. Okrem toho začala spievať aj sóla s maďarským zborom Ifjúszívek a tiež so zborom Technik, ktorý patrí pod Technickú univerzitu.

Od začiatku svojho účinkovania bola už na viacerých miestach v Taliansku, vo Francúzsku, Luxembursku, Belgicku a na Kanárskych ostrovoch. Minulý rok bola so zborom celý mesiac v Seville, kde spievala vo Wagnerovej opere Lohengrin. Nezanevrela však ani na populárnu hudbu. Tri roky príležitostne spievala aj u Otta Weitera a nahrávala ja vokály do relácie Repete so skupinou Trend.

V máji 1999 vystupovala v Taliansku so Slovenskou filharmóniou ako sólistka. Toto svoje vystúpenie pokladá doteraz za svoj najväčší úspech.

I naďalej mieni ostať v zbere, kde si najlepšími dirigentmi má možnosť účinkovať v opere. Chce pokračovať v speve v zbere ale aj sólovo. Tento rok nahrála aj svoje prvé sólové CD s orchestrom Technik, ktoré

vyšlo na jeseň tohto roku. Zatiaľ jej práca vyhovuje a neplánuje samostatne vycestovať do cudziny, ale venovať sa hlavne spevu vo filharmonickom zbore. Chodí zato často do zahraničia, kde má možnosť pracovať v podstate s najlepšimi dirigentmi. Ako sólistka by si totiž musela stále hľadať robotu a v zbore má možnosť ďalšieho rastu a istotu, že má prácu.

Helenke k jej doterajším úspechom srdečne blahozeláme v mene šalianskej verejnosti, ktorá jej naďalej drží palce.

438

VÝSTAVY ORGANIZOVANÉ ŠTÁTNYM OKRESNÝM ARCHÍVOM V ŠALI

Štátny okresný archív v Šali sídliači v kaštieli bol v roku 2000 organizátorom medzinárodnej konferencie konanej 8. septembra 2000 pod názvom Migrácia. Na konferencii odzneli príspevky odborníkov zo Slovenska a Maďarska, ktoré sa zaoberali problematikou migrácie obyvateľstva a otázkou národnostných menšín. Konferencia sa stretla s veľkým záujmom a odznelé príspevky majú vyjsť v roku 2001 v osobitnom zborníku.

Pri tejto príležitosti bola otvorená aj výstava pod názvom Migrácia, ktorú mohli záujemcovia navštíviť do 30. júna 2001. Výstavu do 31. decembra navštívilo už 1520 návštevníkov. Konferencia, ako aj výstava sa uskutočnila s podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva kultúry Maďarskej republiky, Obecných samospráv a sponzorov.

Okrem tejto výstavy otvoril Okresný archív 5. júna 2000 aj výstavu na tému 150. výročie železníc a János Feketeházy, konštruktér a staviteľ železných konštrukcií. Táto výstava bola otvorená pri príležitosti odhalenia pamätných tabulí tomuto významnému rodákovi mesta Šaľa. Výstava bola prístupná verejnosti od 5. júna do 15. augusta 2000 a navštívilo ju vyše 350 záujemcov. Slová uznania na úroveň výstavy vyslovila delegácia z maďarského ministerstva dopravy, ako aj železničného múzea.

Tretiu výstavu pri príležitosti osláv milénia inštaloval šaliensky archív v Sládkovičove v Dome kultúry v dňoch 20. októbra – 5. novembra 2000. Táto výstava bola venovaná regionálnym dejinám s osobitným dôrazom na panovníkov, ktorí vydali najdôležitejšie dokumenty týkajúce sa miest a obcí v okolí Sládkovičova. Tu boli vystavené aj doteraz neznáme Výsadné listiny Sládkovičova.

Scenár výstav inštalovaných pracovníkmi okresného archívu v roku 2000 pripravila riaditeľka archívu PhDr. Veronika Nováková.

Výstavy pripravené pracovníkmi archívu v roku 2000 navštívilo cca 2 300 návštevníkov. O úspechu výstav svedčí aj skutočnosť, že o zapožičanie výstavy Migrácia požiadalo archív aj Podunajské múzeum v Komárne a katedra pedagogiky v Győri. Výstava o bitke pri Tešedíkove, ktorá trvala do marca 2000, bude v roku 2001 zapožičaná aj do družobného mesta Šale – Oroslánu v Maďarskej republike.

Archív úzko spolupracuje so samosprávami celého regiónu a pravidelne poskytuje údaje k obnoveniu obecných symbolov, ako aj podklady pre oslavy rôznych historických výročí. Prednášky z obecných dejín sa uskutočnili v Mládežníckom klube v Tešedíkove, na požiadanie starostu obce v Trsticiach, na Obecných dňoch vo Vozokanoch, na oslavách milénia v Sládkovičove a v Diakovciach, ako aj v Orosláni v Maďarsku.

VI. NOVOROČNÝ BENEFIČNÝ KONCERT

Už šiesty krát sa vrátila z pražského Národného divadla na rodné Slovensko sopranistka Lívia ÁGHOVÁ, pôvodcom z neďalekej Kráľovej nad Váhom, aby spolu so svojimi umeleckými hosťami Simonou ŠATUROVOU, Eduardom KLEZLOM a Soňou KRESÁKOVOU vystúpili už v poradí na VI. NOVOROČNOM BENEFIČNOM KONCERTE, ktorý organizovalo Občianske združenie pre zdravie mesta Šaľa – PRO VITAE.

Ako každý rok, bolo tomu tak i teraz, 14. januára 2000 vo večerných hodinách, kde plne obsadená kongresová sála mesta Šaľa mohla búrlivým potleskom prejaviť svoju vďaku za krásny umelecký zážitok.

Výťažok z koncertu bol venovaný deťom z detských domovov.

439

UŽ PO DVADSIATYKRÁT ZLATÁ PRIADKA V ŠALI

Už 29. ročník celoštátnej súťažnej prehliadky detskej dramatickej tvorivosti pod názvom ZLATÁ PRIADKA (predtým známa ako Detská divadelná Šaľa) usporiadalo v našom meste Národné osvetové centrum, mesto Šaľa, Kultúrno – spoločenská organizácia mesta Šaľa, Základná umelecká škola Šaľa, okresný a krajský úrad s ďalšími spoluorganizátormi. V Šali sa táto prehliadka organizuje už po dvadsiatykrát. Tento sviatok detského divadla je organizovaný vždy ku Dňu detí.

Tento rok sa v miestnom dome kultúry prezentovalo zo Slovenska deväť súborov, a to: Z Nitry, Galanty, Bratislavy, Púchova, Ruskova, Lučenca, Handlovej, Svidníka a Martina. Nechýbali však ani sólisti so svojimi scénickými miniatúrami z iných miest.

Ako hostia podujatia s nesúťažnými predstaveniami vystúpili deti zo Slovenského gymnázia v Budapešti a deti z Detského divadelného súboru zo Štúrova.

Z predstavení uvedených na tohoročnej Zlatej priadke je potrebné vyzdvihnúť inscenáciu Petra Hudáka a Detského divadelného súboru Ochotníček z Púchova, ktorý si zvolil ako predlohu ruskú rozprávku Kaska, nespi! Táto vtipná slovenská tematika a detská hravá inscenácia pranierujúca panovačnosť, klamstvo a mamon chytila za srdce všetkých divákov. Trochu náročnejším, ale menej vtipným spôsobom pranieroval zlé ľudské vlastnosti inscenácia Detského divadelného súboru Kamarát z Martina od Andreja Štermenského Potopa sveta. Zo scénických miniatúr zaujala etuda Čakačka, uvedená Aničkou Ivancovou zo Žiaru nad Hronom.

Víťazom v kategórii súborov sa stal Detský divadelný súbor Ochotníček z Púchova s inscenáciou Vaska, nespi! A v kategórii scénických miniatúr zvíťazila Jasna Šišovičová z Bratislavy s etudou Kamienky – spomienky. Tieto vystúpenia, ako víťazné, postupujú aj na Scénickú žatvu do Martina.

SIEDMY ROČNÍK ŠALIANSKEHO MAŤKA

25. marca sa uskutočnil v našom meste už siedmy ročník súťaže v prednese poézie a prózy pod názvom Šaliansky Maťko. Súťaž sa konala v pekne vyzdobených priestoroch mestského úradu – v kongresovej sále a sobášnej sieni. Prichádzajúcich vítala ľudová hudba, účinkujúcich a početných hostí privítal primátor mesta Mgr. Július Morávek.

Po prvýkrát sa v tomto roku súťažilo v troch kategóriách – od najmenších druháčikov až po siedmakov. Na súťaži sa zúčastnilo 24 detí z celého Slovenska, ktoré boli víťazmi krajských kôl. Porotu tvorili známe osobnosti nášho kultúrneho života – ako herečka Eva Kristínová, Hilda Augustovičová, docentka Šimonovičová, ďalej členky s bohatými skúsenosťami pani Pechočiaková, Piláriková, Anetová, Kľučková, Kepštová a Hronská.

Deti vkladali do svojho prednesu celú svoju dušu a snažili sa dokázať, že právom patria medzi najlepšie. Bola možnosť vypočuť si krásne prednesy, pri ktorých ľúbozvučne znela slovenčina z detských ústičiek. Porota mala veru čo robiť, aby mohla spravodlivo vyhodnotiť súťažiacich.

Víťazmi siedmeho ročníka Šalianskeho Maťka sa v tomto roku stali: Marián Holenka, Zákl. škola Senica, Mudrochova ul., Barbara Bóková, Zákl. škola Nitra, Fatranská ul., Leona Nadányiová, Zákl. škola Kežmarok.

Víťazi si okrem medailí, kníh a figúriek Budkáčika a Dubkáčika odniesli aj pohár s postavičkou Maťka. Redakcia Slniečka a Nakladateľstvo Mladé letá udelili aj mimoriadne knižné ceny, ktoré dostali Leonka Nadányiová, Eliška Sekáčová, Marián Holenka a Lenka Kulichová.

Za úspešný priebeh celej súťaže patrilo poďakovanie všetkým sponzorom, ktorí sa podieľali darmi pre súťažiacich. Boli to Ministerstvo školstva SR, Matica Slovenská a jej nadácie, riaditeľ Dusla, a. s., Mestský úrad, ale aj kuchárky Zákl. školy na Pionierskej ulici, ako aj pekárňu pána Torišku, ktorí sa postarali o občerstvenie našich recitátorov.

440

SPEVÁK ROBO PAPP – OBJAV ROKA 2000

Raketovým nástupom do slovenského šoubiznisu sa v tomto roku mohol pochváliť šaliansky spevák ROBO PAPP, študent Strednej priemyselnej školy chemickej v Šali. V tomto roku si vydal svoje prvé CD, s ktorým sa snažil spropagovať svoju hudbu v rádiách a pokúsil sa osloviť aj známych hudobných producentov na Slovensku.

Už pred pol rokom sa spojil s producentmi Romanom Vámošom a Vladom Čulíkom a spolu natočili v Bratislave nové kompletne CD. Oslovil tým aj známe vydavateľstvá, z ktorých padlo rozhodnutie pre vydavateľstvo Monitor EMI, v ktorom jeho debutové CD vyšlo 15. mája tohto roku v produkcii a s textami Romana Vámoša a Vlada Čulíka. Do konca roka natočil dva videoklipy a koncom roka 2000 sa v ankete SLÁVIK 2000 umiestnil na 25. mieste, čím sa dostal do prvej päťdesiatky a zaradil sa medzi hviezdy slovenského speváckeho neba. Na jeho novom CD je jedenásť pesničiek a jeden remix. Počas odovzdávania ceny SLÁVIKA sa poďakoval okrem babky a mamy aj slovenskej speváčke Jane KIRSCHNEROVEJ, ktorej bol hosťom na jednom z jej koncertov.

Za uplynulý rok sme ho mohli vídať v mnohých časopisoch, počuť v rádiách a vidieť dokonca aj v televíziách. Absolvoval aj jednomesačné turné s firmou AVON po celom Slovensku. Spieval aj na oslavách narodenín Rock FM rádia, na koncerte na podporu plánovaného rodičovstva s Janou Kirschnerovou a Andrejom Šebanom v bratislavskej Mlynskej doline a predstavil sa tiež na Autosalóne v Bratislave.

Robo Papp, ako prvý Šaľan, skromný a nadaný mladík, sa môže pochváliť úspešným nástupom do slovenského šoubiznisu. V tomto roku úspešne ukončil maturitou aj svoje stredoškolské štúdiá na Strednej priemyselnej škole chemickej v Šali a krst jeho úspešného CD bol preňho aj trochu rozlúčkou so školou.

NA DETSKEJ FARME HUMANITA ZÁUJEM O ŽIVÝ BETLEHEM

Živý betlehem na detskej farme HUMANITA v susednej Kráľovej nad Váhom sa už stal pravidelným symbolom Vianoc. Denne sa sem prichádzali pozerat' na ojedinelý betlehem na Slovensku rodiny s deťmi zo širokého okolia.

Tradične robí dobrú reklamu tejto udalosti televízia Markíza, ktorá priniesla v televíznych novinách krátky šot. Rôzne propagačné relácie odzneli aj v niektorých rádiách.

Oproti vlaňajšku si tohoroční účastníci mohli všimnúť, že areál Humanity opäť opeknel a pribudlo v ňom viacero obdivuhodných zariadení. Aj v tomto roku sme sa mohli presvedčiť, že jedinečná starostlivosť Šaľana Bertrama Betáka o zveľaďovanie areálu prináša svoje ovocie. Deti, pre ktoré vlastne slúži táto farma, sa tu vždy môžu dokonale vyšantiť a sotva sa im chce odtiaľto ísť domov. Medzi množstvom zvierat si tu zvyčajne nájdú to svoje a môžu ho do sýtosti sledovať a hrať sa s ním.

Farma Humanita, ako sa vyjadril aj jej majiteľ, bude aj v budúcnosti rozkvitať len vďaka vysokej účasti záujemcov, ktorí takto podporia dobú vec.

441

PÄŤ ROKOV SLOVENSKEHO SKAUTINGU V ŠALI

Prešlo už 5 rokov, čo skupina zanietenejších mladých ľudí začali v Šali obnovovať skautské hnutie, ktoré bolo násilne utlmené pred viac ako 50 rokmi. Obdobie temna sa síce podarilo na krátke dva roky prerušiť v pamätných rokoch 1968 a 1969, ale skutočné podmienky na rozvoj tohto hnutia prišli až po roku 1989. Trvalo to však ďalších 6 rokov, kým sa myšlienky na jeho obnovu dostali až do Šale.

Začiatky činnosti skautingu v našom meste neboli ľahké. Bolo potrebné získať žiaduce vedomosti o teórii skautingu a nájsť niekoho z praxe, kto by bol našim mladým vysvetlil cieľ a úlohy tohto hnutia. Na túto úlohu sa podujal Ing. Tibor Gero, 72 ročný okresný vodca skautingu v Nitre s výbornou fyzickou a psychickou kondíciou.

Svoju obnovenú činnosť začalo u nás skautské hnutie v roku 1995 ako oddiel s 12 členmi. Členská základňa sa však ďalej rozširovala a v súčasnosti má náš zbor už 55 registrovaných členov. Zborovým vodcom šalianskych skautov je Ing. Aurel Kubolka.

Zásluha na rozvoji skautského hnutia v Šali majú samosprávne orgány, orgány štátnej správy a podnikateľské subjekty na čele s akciovou spoločnosťou Duslo Šaľa. Duslo a. s. dlhodobo výhodne prenajal chatu v Inoveckých horách a priestory letného kúpaliska v Šali, ktoré vo veľkej miere využíva toto hnutie na stretávanie, výchovu, športovanie a mnohé iné aktivity nášho zboru. Stredné odborné učilište chemické zapožičalo nášmu zboru športové a táborské potreby a pomáha tiež pri výrobe a opravách rôznych skautských potrieb. Pobyt našich skautov v letných táboroch za relatívne nízke poplatky sa vypomáha aj prostredníctvom odboru školstva Okresného úradu, ktorý poskytuje dotácie na organizáciu najmä letných táborov. Ako ďalších sponzorov činnosti zboru je potrebné spomenúť aj a. s. ELDUS, ProCS, Mestský úrad v Šali, ELSA, INVEST s. r. o., Ludovú banku, Sporiteľňu a a. s. Palivá – Tibora Dubisa.

Najkrajšou a najočakávanejšou akciou našich skautov počas skautského roka býva niekoľkotýždňový veľký letný skautský tábor v prírode. Po prvý raz ho organizovali v roku 1996 na Hornom Turčeku a potom v Obyciach. V roku 1999 absolvovali upršaný tábor v Hodruši – Hámroch a v tomto roku 2000 prežili najkrajší ale na organizáciu najnáročnejší tábor v Liptovských Revúchach.

Úspešne sa začala rozvíjať aj nová skautská aktivita – mestské skautské tábory, situované na letnom kúpalisku v Šali.

Naši skauti organizovali okrem toho ďalšie mimoriadne obľúbené akcie. Patrí sem roznášanie Betlehemskeho svetla, 24 hodinové pešie túry po kraji, autobusové zájazdy po vlastivedných a kultúrnych pamiatkach, spoločenské, kultúrne a vzdelávacie akcie v centre Slovenského skautingu na kúpalisku v Šali.

V dňoch 16. – 19. novembra tohto roku pripravili v priestoroch Domu kultúry výstavu venovanú 5. výročiu Slovenského skautingu v Šali. Výstava si vyžiadala zodpovednú prípravu hlavne zbieranie údajov o skautskej histórii v Šali. Pomocnú ruku pri objavovaní historických súvislostí skautom a prítomným podali najstarší bývalí šalianskí skauti Ing. arch. Bertold Miček, Markus Gál a Ing. Andrej Marcinka. Slávnostný príhovor mal súčasný zborový vodca šalianskych skautov Ing. Aurel Kubolka, ktorý pred piatimi rokmi z podnetu Dr. Burana inicioval myšlienku rozvoja skautingu v našom meste. Za Slovenský skauting bol na

vernisaži prítomný aj Ing. Tibor Gero, oblastný vodca skautingu z Nitry, ktorý ocenil Ing. Kubolku významaním za obetavú prácu pre skauting.

Výstava zahŕňala textovú časť a fotografické materiály z histórie a súčasnosti skautingu v Šali a na Slovensku.

442

ODHALENÉ BOLI PAMÄTNÉ TABULE NA SPOMIENKU JÁNOSA FEKETEHAZYHO

Začiatkom júna sa uskutočnila v Šali malá spomienková slávnosť na pamiatku šalianskeho rodáka Jánosa Feketeházyho (18.5.1842 – 31.10.1927), známeho inžiniera, konštruktéra a staviteľa, ktorý posledné roky svojho života prežíval vo svojom rodnom meste. Zomrel vo veku 85 rokov a pochovaný je v rodinnej krypte pod kaplnkou v šalianskom mestskom cintoríne.

Pôvodná jeho pamätná tabuľa s textom v slovenskom jazyku bola umiestnená na mieste jeho bývalého domu na Hlavnej ulici. Po úprave týchto rodinných domov bola táto tabuľa premiestnená na novú budovu Mestského úradu a súčasne dalo Občianske združenie Šale a okolia (Vágsellye és Vidéke Polgári társullás) vyhotoviť aj pamätnú tabuľu v maďarskom jazyku. Obe tieto tabule s podobizňou majstra vyhotovil akademický sochár Milan Jančovič a osadila ich kamenárska firma Garant bratov Nagyovcov.

Pri odhalení tabúľ mal slávnostný prejav v slovenskom a maďarskom jazyku Ing. František Botka, námestník primátora Šale. Slávnostného odhalenia pamätných tabúľ sa zúčastnili mnohí zástupcovia mesta a okresu ako aj vnučka a právnik Jánosa Feketeházyho, ktorí s súčasnosti žijú v Maďarsku.

Po tejto oslave sa v priestoroch šalianskeho kaštieľa otvorila výstava 150. výročia vybudovania prvej železničnej trate Budapešť – Bratislava.

V RÁMCI DRUŽOBNÝCH STYKOV SLÁVNOSTNÝ KONCERT V RÍM. – KAT. KOSTOLE

Dňa 18. júna 2000 sa konal v rímsko – katolíckom kostole v Šali slávnostný koncert pri príležitosti 250. výročia smrti slávneho skladateľa J. S. Bacha.

V rámci družobných stykov medzi mestami Šaľa a Oroszlán vystúpil na tomto koncerte známy 35 členný symfonický orchester z Oroszlánu s 30 členným speváckym zborom a sólistami pod taktovkou svojho dirigenta p. Struhára. V rámci koncertu maďarských umelcov hrou na našom kostolnom organe vystúpil aj šalianský organista Ing. Július Bujdák.

ROK V ZNAMENÍ JURAJA FÁNDLYHO

Rok 2000 sa niesol v znamení veľkého a zároveň veľmi skromného človeka, slovenského spisovateľa Juraja Fándlyho, ktorý sa narodil pred 250 rokmi, 21. októbra 1750. jeho menom sa pyši aj šalianske gymnázium, ktoré si tento čestný názov prepožičalo v minulom roku.

Redakcia šalianskeho mesačníka Slovo Šaľanov pripravilo pre čitateľov, hlavne pre stredoškolskú mládež od 1. čísla časopisu výber z jeho diela Piľní domajší a poľní hospodár – časť Prognostika, ktorý postupne uverejňovala v 12. číslach tohto roku, a to v pôvodnej bernoláctine.

20. októbra sa konala spomienková slávnosť pred gymnáziom za účasti vzácnych hostí predsedu Matice slovenskej Jozefa Markuša, zástupcu amerických Slovákov p. Mišíka, primátora mesta Mgr. Júliusa Morávka, predsedu MO Matice Slovenskej MUDr. Svetozára Hikkela a ďalších hostí. Po slávnosti sa uskutočnila kultúrna časť oslavy v kongresovej sále Mestského úradu, kde si mohli účastníci vzhliadnuť pekný kultúrny program študentov gymnázia.

443

ŠALIANSKE DIVADLO VÁH ÚČINKOVALO V PRAHE A V BRATISLAVE

Divadlo Váh pri Kultúrno – spoločenskej organizácii mesta Šaľa dostalo ponuku účinkovať na medzinárodnom festivale amatérskych a nezávislých divadiel v Prahe II. MB apostrof 99. Zo Slovenska takúto ponuku dostali len súbory z Partizánskeho, Trnavy a Levíc.

V silnej konkurencii súborov z Česka, Španielska, Argentíny a Poľska sa náš súbor prezentoval na tejto medzinárodnej platforme hrou Luby Lesnej Báthoryčka, v režijnom prevedení Petra Chrenka. Divadlo Váh uviedlo svoju inscenáciu 28. júna 2000 o 20,30 hodine na pôde divadla na Zábradlí, na Anenskom námestí v Prahe. Hra mala úspech, o čom svedčal aj dlhotrvajúci potlesk a pozitívne ohlasy divákov.

Svojím vystúpením prezentovalo naše Divadlo Váh nielen seba, ale aj zriaďovateľskú organizáciu KSO mesta Šaľa, ako i samotné mesto Šaľa a tým aj celú Slovenskú republiku.

Náš divadelný súbor dostal aj ďalšie pozvanie – tentoraz do Bratislavy, kde v septembri odohral Báthoryčku v divadle Astorka – Korzo 90.

VIANOČNÝ BENEFIČNÝ KONCERT

Dňa 26. decembra 2000 sa v šalianskom kostole sv. Margity uskutočnil už tradičný vianočný benefičný koncert. Koncert mal aj v tomto roku veľký úspech medzi prítomnými občanmi nášho mesta. Vďaka patrí usporiadateľovi koncertu Zboru pre občianske záležitosti mesta Šaľa a najmä účinkujúcim, medzi ktorými nechýbali naši známi speváci Zoltán Mikó, Anikó Csizmárová, Rita Zálezsáková, Tomáš Juhász, Katarína Vanková, Juraj Holly a Slávka Tóthová, ako korepetítorky Nora Valentínová a Katarína Szabová z ĽSU v Šali.

Ich umelecké vystúpenia boli na vysokej profesionálnej úrovni. Sálali z ich vnútra, od srdca, s úprimnou snahou vytvoriť našim spoluobčanom v tejto vianočnej pohode pekné chvíle nerušeného kľudu, spolupatričnosti a lásky.

Peňažný výťažok z dobrovoľného vstupného 6 400 Sk bol venovaný postihnutým deťom cestou Slovenského zväzu zdravotne postihnutých detí a mládeže.

444

VYHLÁSILI NAJLEPŠÍCH ŠPORTOVCOV ROKU 1999

Stalo sa už peknou tradíciou, že si predstavitelia mesta, okresu a Okresnej asociácie telovýchovných jednôt a klubov (OATJK) našich športovcov uctia každoročným ocenením tých najúspešnejších športovcov. Rovnako tomu bolo aj v tomto roku na konci marca v divadelnej sále Domu kultúry.

Šport má v Šali silné korene a naši športovci úspešne reprezentujú nielen naše mesto, ale často aj našu krajinu na blízky i vzdialenejších športoviskách. Oceňovali sa jednotlivci, kolektívy, mládežníci, tréneri a funkcionári.

Hostí na tomto podujatí vítal dychový súbor z Tvrdošoviec a na úvod, po šalianskych mažoretkách sa prítomným prihovorili predstavitelia mesta, okresu a OATJK. Programom sprevádzal prítomných známy šaliansky športový novinár Jozef Šklenár spolu so Slávkou Tóthovou. Host'om večera bol medzinárodný volejbalový rozhodca, rodák zo Šale Ivan Majerčák, ktorý rozprával o svojich zážitkoch na mnohých palubovkách vo svete. O príjemnú atmosféru večera sa staral súbor Band zo Šale, ktorý hudobne doprevádzal spev Ingrid Šormanovej, Brigity Parinovej, Zotána a Róberta Mikóovcov. Spestrením programu bolo aj tanečné vystúpenie súboru Jump' z Močenku.

Ocenení boli rozdelení do viacerých skupín. Ocenenia udeľovalo najprv mesto Šaľa, potom okres Šaľa a nakoniec okresná organizácia telovýchovných jednôt a klubov (OATJK).

OCENENÍ BOLI NASLEDUJÚCI ŠPORTOVCI

Za mesto Šaľa:

KOLEKTÍVY: HK Slovan Duslo Šaľa (hádzanárske družstvo žien)
TJ Slávia SOUP Šaľa (voltízne družstvo)
TJ Slovan Duslo Šaľa (atletický oddiel)

JEDNOTLIVCI: Viliam Naštický (voltíž)
Katarína Dubajová (hádzaná)
Ing. Dušan Zvalo (modelársky klub Marína)
Peter Alföldi (športovo – strelecký klub Šaľa)
Barbora Sedláková (klub potápačov Amfora Šaľa)
Helena Holáseková (únia nevidiacich a slabozrakých ZU Šaľa)

ORGANIZÁTORI

A TRÉNERI: Norbert Sikora (mládežnícky futbal)
Gabriel Lenčéš (mládežnícka hádzaná)
Mgr. Radoslava Aľakšová (aeróbne cvičenia)
František Tóth (ľahká atletika)
Jana Majdlenová (voltíž)

FUNKCIONÁRI: Dušan Marček (futbal)
Ladislav Sekereš (hádzaná)
Jozef Novák (Interliga)

MLÁDEŽNÍCKA

KATEGÓRIA: Karin Zvalová (modelársky klub Marína)
Jozef Holop (ľahká atletika)
Matej Jaroš (ľahká atletika)
Ján Čirik (futbal)
Tomáš Hučko (ZŠ sídl. Váh – tenis)

Za okres Šaľa:

KOLEKTÍVY: Jumping a Jump' Močenok (moderný tanec)
Klub potápačov Amfora Šaľa

JEDNOTLIVCI: Tomáš a Juraj Šimkovci (JTS motokros Močenok)
Erik Kováč (športovo – strelecký klub Šaľa)

TRÉNERI

A FUNKCIONÁRI: Pavol Gogola (JTS motokros Močenok)
František Liptai (športovo – strelecký klub Šaľa)
Ladislav Szabo (športoví rybári MsO SRZ)
Bohuš Kaduc (tanečný klub Jumping a Jump' Močenok)

445

Za Okresnú asociáciu telovýchovných jednôt a klubov:

CELOŠTÁTNE SÚŤAŽE

Kolektívy:

TJ Slávia SOUP Šaľa (voltíž)
TJ Slovan Duslo Šaľa (starší žiaci – ľahká atletika)
HK Slovan Duslo Šaľa (extraligové hádzanáčky)

Jednotlivci:

Ladislav Filip (ľahká atletika)
Ladislav Majdlen (voltíž)
Marcela Vlčková (hádzaná)
Radoslav Psota (voltíž)
Ing. Alexander Magyar (karate – TJ Slovan Duslo Šaľa)

KRAJSKÉ A OKRESNÉ SÚŤAŽE

Kolektívy:

FK Quarta Neded (mužstvo dospelých vo futbale)
TJ Dynamo Trnovec („A“ družstvo mužov v stolnom tenise)
TJ Progres Selice (mužstvo starších dorastencov vo futbale)

Jednotlivci:

Ing. Jaroslav Polák (stolný tenis – Trnovec)
Jozef Bakoš (kolky – TJ Slovan Duslo Šaľa)
Silvia Karadiová (hádzaná – HK Junior Poľnohospodár Močenok)
Adrián Molnár (ľadový hokej – TJ Slovan Duslo Šaľa)
Koloman Győri (futbal – FK Quarta Neded)

Tréneri:

Žofia Čemanová (hádzaná Šaľa)
Dana Šlégerová (voltíž)
Simona Sedláková (cvičiteľka RTVŠ – TJ Slovan Duslo Šaľa)

Miroslav Antal (ľadový hokej – Šaľa)
Jozef Fúška (futbal – FK Poľnohospodár Močenok)

Funkcionári:

PaedDr. Ján Vereš (futbal – KFC Tibi Horná Kráľová)
Jozef Korgo (hádzaná – Močenok)
RNDr. Andrej Gažík (TJ Slovan Duslo Šaľa)
Ing. Ján Hudák (hádzaná Šaľa)
Štefan Ványik (futbal – TJ Progres Selice)

Odmenených ale aj účastníkov potešilo, že si cestu medzi nich našli nielen čelní predstavitelia mesta, okresu, ale aj starostovia šalianskeho okresu, ktorí svojou prítomnosťou potvrdili, že telovýchova a šport im nie je ľahostajná. Potešila nás tiež účasť sponzorov, bez ktorých sa seriózny a špičkový šport dnes už nedá robiť.

Slová spokojnosti na recepcii, ktorá sa uskutočnila po „gala predstavení“ by mali byť pre rok 2000 záväzkom pre našich športovcov, ale aj trénerov a organizátorov.

446

V ŠALIANSKEJ ŠPORTOVEJ HALE PRVÉ KOLO SLOVENSKEJ STRELECKEJ EXTRALIGY

V druhý januárový týždeň bola naša športová hala miestom stretnutia najlepších slovenských strelcov v puškových a pištoliarskych disciplínach. Uskutočnilo sa tu prvé kolo slovenskej streleckej Extraligy. Bolo to zároveň aj IX. Ročník Memoriálu Petra Krommera, bývalého výborného šalianskeho strelca.

Účasť skoro trojstovky popredných slovenských streleckých pretekárov z takmer 50 oddielov potvrdila širokú špičkovú streleckú základňu, ktorá mala byť ozdobou republiky aj na letných Olympijských hrách 2000 v austrálskom Sydney. Toto extraligové kolo, v ktorom držali prím slovenskí reprezentanti na čele s najlepším športovcom Slovenska pre rok 1999 Jozefom Göncim, malo výbornú úroveň aj vďaka obetavosti členov šalianskeho streleckého klubu.

Toto rozsiahle celoslovenské strelecké podujatie, náročné na organizačné schopnosti a precíznosť, sa podarilo v priebehu troch dní udržať na vysokej úrovni. O tom hovorili aj slová uznania a pochvaly z úst samotných pretekárov a zástupcov jednotlivých oddielov.

Streleckú kvalitu potvrdili všetci naši reprezentanti, ktorí v jednotlivých disciplínach pravidelne obsadzovali popredné miesta. Ich kvalitná príprava, výborné zbrane i dlhoročné skúsenosti sa výrazne prejavili v ich súbojoch s ostatnou slovenskou konkurenciou vrátane aj našich šalianskych strelcov.

Súťažilo sa v disciplínach: Vzduchová pištoľ muži – 60 rán (66 pretekárov), vzduchová pištoľ muži – 60 rán + 10 rán finále (60 pretekárov), vzduchová puška muži – 60 rán (47 pretekárov), vzduchová pištoľ muži – 60 rán (55 pretekárov), vzduchová puška juniorky – 40 rán (30 pretekárov), vzduchová pištoľ juniori – 60 rán (32 pretekárov), vzduchová pištoľ ženy – 40 rán (17 pretekárov), vzduchová pištoľ juniorky – 40 rán + 10 rán finále (22 pretekárov). Víťazka tejto streleckej disciplíny Daniela Pešková s 494,4 bodmi (ŠKP Bratislava) si za najlepší výkon podujatia odniesla CENU PRIMÁTORA MESTA ŠAĽA.

O podrobných výsledkoch streleckých disciplín sme sa mohli oboznámiť v článkoch Šalianskeho týždenníka č. 3, 4, 5 z pera šalianskeho športového novinára Jozefa Sklenára.

Toto prvé celoslovenské strelecké podujatie malo nielen výbornú organizáciu a celkovú kvalitnú úroveň, ale prinieslo aj niekoľko výborných výkonov a prekvapení.

TURNAJ CELOSLOVENSÝCH MÉDIÍ V ŠALI

Dňa 14. októbra 2000 sa stretli zástupcovia slovenských médií v miestnej športovej hale na veľkom halovom futbalovom turnaji. Organizátormi tohto dvojdňového stretnutia boli TV Markíza, Poštová Banka Cup 2000 a mesto Šaľa. V rámci tohto futbalového stretnutia sa stretlo 12 družstiev, a to družstvo TV Markízy, STV, rozhlasové stanice Rádio Koliba a Flash a družstvá slovenských denníkov Národná obroda, SME, Šport a Nový čas, nadácia Markíza, Poštová banka, časopis Markíza a mesto Šaľa. Zápasy sa hrali v 4 skupinách, z ktorých víťazi postupovali do semifinále. Boli to TV Markíza, rádio Koliba, STV a šalianske družstvo. Žiaľ naši futbalisti už v semifinále prehrali s TV Markízou a s STV a preto nepostúpili. Vo finálovom súboji nakoniec zvíťazila STV nad kolegami z Markízy v pomere 3 : 0.

Táto celodenná show bola vhodne popretkávaná vystúpeniami našich Mažoretiek – Kontesiek, tanečných skupín JUMP a JUMPING, ako aj zábavnými súťažami o ceny. Podujatia a záverečnej diskotéky Dance Party sa zúčastnilo okolo 7 tisíc divákov a priaznivcov, medzi ktorými nechýbali ani významné osobnosti

nášho kultúrno – spoločenského života, ako Vašo Patejdl, Jožo Pročko, Ján Ďurovčík, Ján Mistrík, Pavol Rusko a televízni komentátori Merčiak, Michalek a Tomášik.

447

ÚSPEŠNÍ ŠALIANSKI KARATISTI

Roky tvrdej a húževnatej práce a hodiny náročného tréningu začínajú prinášať výborné výsledky karatistického oddielu pri T.J. Slovan Duslo Šaľa. Členovia tohto oddielu sa zúčastňujú čoraz viac domácich i zahraničných súťaží. Neexistuje prakticky žiadna súťaž, či už na Slovensku alebo v zahraničí, kde by cvičenci Ing. Alexandra Magyara neobstáli a nepriniesli vytúženú medailu v súťaži jednotlivcov alebo družstiev.

Je potrebné vyzdvihnúť prvé miesto Ľudovíta Kocsisa na Európskom šampionáte v Bielorusku, druhé miesto na súťaži vo Švajčiarsku. Potešilo aj tretie miesto na Európskom šampionáte v Rumunsku, ktoré vybojoval samotný tréner nášho oddielu. Povzbudivé boli aj prvé, druhé a tretie miesta získané na celoslovenskej súťaži v Bratislave našimi cvičencami Ľudovítom Kocsisom a Andrejom Santaikom.

V kumite a kata nás títo reprezentanti vzorne zastupovali aj na Medzinárodnej súťaži NOVOHRAD OPEN v Lučenci, kde obaja títo naši cvičenci obsadili najvyššie priečky. Aj z mladých našich reprezentantov, dievčat i chlapcov, len 8 až 11 ročných, vyrastá už nová silná generácia karatistov. Z nich napr. na bratislavskom kole pohára Asociácie karatistických klubov Soňa Starinská, Katrin Csizmadiová a Gabika Moravčíková obsadili prvé a tretie miesto.

Karate a Taekwondo začínajú mať v Šali už masový charakter. Šaliansky oddiel využíva telocvičňu Základnej školy na Sídlisku Váh. Telocvičňu tu naplňajú cvičenci trénera Valtera Hrebíka, Ing. Alexandra Magyara a Ing. Karola Molnára. Táto škola získala v tomto roku titul najlepšej školy okresu, čo si právom zaslúžila vďaka prístupu samotného riaditeľa školy Mgr. Adama, ktorý maximálne vychádza v ústrety všetkým športovcom a poskytuje im priestor na cvičenie.

Dobré meno mesta Šaľa nešíria už len hádzanáčky a. s. Dusla Šaľa, ale aj naši karatisti, ktorí patria medzi skromných, disciplinovaných a cieľavedomých športovcov. Výborní reprezentanti, akými karatisti bezpochyby sú, nereprezentujú len sami seba, ale aj svoje mesto, okres Šaľu, ba dnes už aj samotné Slovensko.

NA MAJSTROVSTVÁCH EURÓPY KANOISTOV – JUNIOROV VO FRANCÚZSKU ÚSPEŠNÍ ŠALANIA L. BELOVIČ A T. MARTINEK

Na Majstrovstvách Európy v kanoistike juniorov v Boulogne sur Mer vo francúzskom stredisku vodných športov v polovici júla t.r. nechýbali ani kanoisti od rieky Váh, Šalania Ladislav Belovič a Tomáš Martinek. Títo dvaja sedemnásťroční študenti športového gymnázia v Trenčíne si účasť na Majstrovstvách Európy vybojovali na základe výborných celoročných výsledkov na slovenských kanoistických podujatiach.

Vo Francúzsku štartovali na dvoch tratiach v dvojkejaku na 500 a 1 000 metrov. Na päťstovke mali kolíziu a tak nepostúpili do finále. Na kilometrovej trati však vybojovali pre Slovensko bronzové medaily.

V tomto roku sa uskutočnil niekoľko kvalifikačných pretekov na Majstrovstvá sveta, ktoré sa uskutočnia v Brazílii. Ak sa našim športovcom podarí umiestniť na viacerých pretekoch na najlepšom mieste zo slovenských účastníkov, nominujú sa aj na Majstrovstvá sveta. Toto tretie miesto z Majstrovstiev Európy ich bude určite vhodne motivovať.

Týždeň po Majstrovstvách Európy sa obaja Šalania zúčastnili aj na Majstrovstvách Slovenska na Zelenej vode v Novom meste nad Váhom. Obaja spolu v K2 získali titul majstrov Slovenska na tratiach 500 a 1 000 metrov. Štartovali tiež v štvorici K4, kde tiež získali titul. Na 1 000 metrov v K1 bol Belovič druhý, ale zvíťazil v päťstovke. Martinek v K1 na kilometrovej trati skončil tretí. Boli to v tomto roku ich najúspešnejšie majstrovstvá Slovenska. Tomáš si odniesol z Majstrovstiev Slovenska 7 a Laco 9 medailí.

448

V ŠALI SA KONAL UŽ 4. VIANOČNÝ AEROBIKOVÝ MARATÓN

Pred štyrmi rokmi otvorili v Šali Fitnesscentrum Perfect Body. K nemu patrili aj iné aktivity na propagáciu tohto cvičenia. Vtedy vznikol nápad poriadat' v našom meste Vianočné aerobikové maratóny. Bol to veľký hit a uchytil sa vďaka podpore mesta a sponzorov.

V šalianskej športovej hale sa začiatkom decembra uskutočnil už 4. ročník Vianočného aerobikového maratónu, ktorému sa už tradične prízerali mnohí rodičia s deťmi, ale aj športuchtivá mládež. Maratón v aerobiku to je päť hodín neustáleho cvičenia s hudbou s krátkymi prestávkami na občerstvenie.

Štvrtého ročníka Vianočného aerobikového maratónu sa zúčastnila v tomto roku v Šali absolútna špička aerobikového sveta. Zo susedného Česka to boli: Lenka Mašková, Oľga Šípková, Marin Dušek, Vladimír Valouch, Jakub Strakoš a David Holzer. Z našich slovenských majstroviek sveta prišla do Šale už po druhý krát Zora Czoborová a s ňou aj Iveta Chrtánová. To všetko boli promotéri aerobikového maratónu. Na ploche štadióna cvičilo do sedemdesiat cvičeníek a cvičencov. Prvé dve hodiny a nevyužovalo, až potom začala porota sledovať prevedenie jednotlivých prvkov súťažiacich, ich kondíciu a či sa niekto nesnaží ulievať.

Porotu tvorili členky Fittnescentra Oľgy Šípkovej z Prahy, Romana Lásková s manželom, Martin Dušek a Lenka Mašková. Boli to absolútne nestranní a objektívni odborníci v tejto oblasti.

Prvenstvo získala Miriam Tillnerová z Malaciek, pred Šaliankou Ildikó Soókyovou a Alenou Tesárovou z Bernolákova. Štvrtá bola Alena Janúrová zo Žiliny a piata Marta Medová z Topoľčian. Za zmienku stojí, že doteraz každá výherkyňa šalianskeho maratónu si odniesla domov ako prvú cenu farebný televízor. Ildikó Soókyová bola vyhodnotená ako Miss súťaže a dostala aj cenu najlepšej domácej pretekárky. Každý rok – aj teraz odovzdal poháre prvým trom súťažiacim primátor Šale Mgr. Július Morávek.

V prestávkach vystupoval štvornásobný najsilnejší muž Slovenska Alexander Narancsik z Komárna, ktorý prekonal svetový rekord v trhaní telefónnych zoznamov na čas. Za jednu minútu roztrhol 46 zoznamov. Potom spolu so Šalanom Petrom Mudrochom, 7. najsilnejším mužom Strednej Európy nosili 120 kilové kufre a dvíhali vyše stokilové kamenné gule.

Zo 4. Vianočného maratónu „profitovali“ aj deti z Materskej škôlky na ulici 8. mája v Šali, Mgr. Radoslava Aláková im odovzdala výťažok z maratónu 15 tisíc korún na nákup hračiek pre deti.

Hlavnými reklamnými partnermi tejto akcie boli: Andrea Shop Šaľa, Elektro Jánošík Považská Bystrica – Púchov, Máhrmont Šaľa a Arline – Výroba reklamy Galanta. Okrem toho bolo ďalších 46 reklamných sponzorov zo Šale, Močenku, Galanty, Nitry, Bratislavy, Váhoviec, Trnovca nad Váhom, Hornej Kráľovej, Levíc, Nových Zámkov, Kolárova, Komárna a Nesvadov. Mediálnymi partnermi podujatia boli noviny Slovo Šalanov a Súkromný podnikateľ.

ŠALA TRIUMFOVALA NA HUGAROWEISS CUPE

V Budapešti sa 28. a 29. decembra 2000 uskutočnil prvý ročník medzinárodného turnaja hádzanárok Hungaroweiss Cup, ktorého sa zúčastnili dve slovenské a dve maďarské družstvá: Slovan Duslo Šaľa, Inter Bratislava, Cornexi Alcoa Székesfehérvár a Vasas Budapest. V maďarsko – slovenskej konkurencii si najlepšie počínali hráčky Slovenského majstra a Šalianky si navyše okrem získaného prvenstva priviezli domov aj dve individuálne ocenenia.

Za najlepšiu hráčku turnaja bola vyhlásená Csilla Kenyérova (Vasas), najlepšou strelkyňou sa s 24 gólmi stala hráčka Dusla Šaľa Marcela Vlčková a za najlepšiu brankárku šalianka Lívia Kodayová.

Konečná tabuľka turnaja:

1. Šaľa	3	2	1	82:69	5
2. Vasas	3	2	1	85:76	5
3. Inter	3	1	0	70:88	2
4. Székesfehérvár	3	0	0	81:85	0

449

SVETOVÝ VOLTÍŽNY POHÁR CVI ŠALA

V dňoch 10. a 11. júna 2000 sa uskutočnil v areáli Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho v Šali už X. ročník Svetového voltížneho pohára za účasti pretekárov z 8 krajín, a to z USA, Rakúska, Švajčiarska, Holandska, Poľska, Česka, Maďarska a Slovenska.

Najväčší počet pretekárov prišiel zo Švajčiarska z družstva zo San Gallenu, niekoľkonásobného majstra sveta a Európy. Všetci cvičenci podávali veľmi vyrovnané výkony. Tieto preteky boli pre slovenskú reprezentáciu aj poslednými nominačnými pretekami pred Majstrovstvami sveta v nemeckom Manhaime.

V kategórii mužov sa zišlo 22 pretekárov. Vynikajúci výkon tu podali Slovenskí pretekári, ktorí obsadili prvé štyri priečky v nasledovnom poradí: 1. Ladislav Majdlen – SOUP Šaľa s koňom Catalin IV., 2. Martin Vaváček – NŽ Topoľčianky s koňom Carmen, 3. Ladislav Majdlen – SOUP Šaľa s koňom Barón a 4. Viliam Naštický – SOUP Šaľa s koňom Catalin IV.

Do 15 členného finále sa prebojovali aj ďalší slovenskí pretekári, ktorí sa v súťaži umiestnili v nasledovnom poradí: 10. Radoslav Psota – SOUP Šaľa, kôň Catalin IV., 12. Štefan Horník – Poprad, kôň Cisár a 13. Michal Petrovský – SOUP Šaľa s koňom Korok.

V ženskej kategórii dominovali pretekárky zo Švajčiarska. V kategórii skupín bojovali o prvenstvo Šaľania s majstrom sveta zo St. Gallenu a len malý náskok z prvého kola zabezpečil Švajčiarom prvé miesto. Druhé bolo SOUP Šaľa (SVK) s koňom Barón a tretie Poľsko s koňom Cesar.

Na Majstrovstvá sveta v Manhaime 3. – 8. augusta stanovila slovenská voltážna komisia záverečnú nomináciu. Zo žien to bola Eva Dravecká, Katka Špirková, Alexandra Bučková, z mužov Ladislav Majdlen – SOUP Šaľa, Martin Vaváček NŽ Topolčianky, Martin Necela – ÚVL Košice a ako náhradník Viliam Naštický – SOUP Šaľa. Za družstvo – skupina: Slávia SOUP Šaľa s koňom Barón – Jana Majdlenová s cvičencami Viliam Naštický, Ladislav Majdlen, Radoslav Psota, Michal Petrovský, Danka Urbanová, Dušan Barci, Lenka Fialová, Alexandra Vavrová, Adrián Tóth a Petra Andraščíková. Vedúcim výpravy bola určená Petra Juhászová.

MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA VO VOLTÁŽNOM JADZENÍ

V jazdeckom areáli národného žrebčína Topolčianky sa konali v dňoch 23. a 24. septembra 2000 Majstrovstvá Slovenskej republiky vo voltážnom jazdení. Boli to posledné preteky tohoročnej voltážnej sezóny na ktorej sa zišlo 200 pretekárov z oddielov z celého Slovenska. Šaľania už roky patria medzi najsilnejšie oddiely na Slovensku, čo dokazuje aj fakt, že vo všetkých kategóriách získali ak nie prvé, tak aspoň umiestnenia do 5. miesta.

Na týchto pretekoch dosiahli nasledujúce výsledky:

MUŽI A: 2. miesto – Ladislav Majdlen, 3. R. Psota, 4. V. Naštický (všetci zo Šale)

SKUPINY A: 1. miesto – SOUP Šaľa s cvičencami: V. Naštický, L. Majdlen, R. Psota, M. Petrovský, D. Barci, L. Fialová, A. Vavrová, A. Tóth, D. Urbanová.

3. miesto – SOUP Šaľa II. s cvičencami K. Kissová, D. Zelenická, V. Gaálová, D. Mokrášová, P. Andraščíková, M. Špendlová, T. Hajdúová, D. Finta a L. Durzová.

ŽENY B: 1. miesto – A. Vavrová, kôň Korok, lonžér J. Majdlenová

2. miesto – D. Zelenická, kôň Čašeň, lonžér Krišková

3. miesto – V. Gaálová, kôň Čašeň, lonžér Krišková

DVOJICE: 2. miesto – P. Andraščíková + A. Vavrová

Na slávnostnom vyhodnotení Slovenská voltážna komisia vyhodnotila najlepších pretekárov, skupinu a koňa roka 2000. V kategórii mužov sa na druhom mieste umiestnil L. Majdlen a na treťom mieste skončil jeho oddielový kolega V. Naštický. V kategórii skupín sa víťaznou skupinou roka stala skupina Slávie SOUP Šaľa na koni Barón a Čašeň. Koňom roka v kategórii skupín sa už po druhýkrát za sebou stal kôň Barón zo SOUP Šaľa.

450

PO ROČNEJ ODMLKE HÁDZANÁRKY ŠALE OPĎ S MAJSTROVSKÝM TITULOM

Siedmy ročník najvyššej slovenskej hádzanárskej súťaže vstúpil v máji do svojho posledného dejstva. Po nadstavbovej časti dva najúspešnejšie celky tohoročnej Extraligy HK Duslo Šaľa a SCP Banská Bystrica sa už po tretíkrát za sebou postarali o kvalitné vyvrcholenie záveru tejto súťaže.

O majstrovi Slovenska sa mohlo rozhodnúť už skôr, pretože hráčky Dusla Šaľa vyhrali už na domácej pôde oba úvodné zápasy finálovej série (22:17 a 26:17), ale o titul sa hralo na tri víťazné zápasy. Ten prvý však Šaľianky prepásli, keď v dramatickom zápase nepodali svoj optimálny výkon a Bystričankám podľahli 18:15 (7:8). Ďalší zápas finálovej série v ktorom naše hráčky nastupovali, bol určite pod väčším psychickým tlakom. Možno aj tento fakt sa podpísal pod rozháraný výkon súperiek Bystričaniek, ktoré po prehre 13:26 dovolili po ročnej odmlke, Duslu opäť právom zasadiť na tohoročný hádzanársky trón. Zverenkyne nášho trénera Jána Packu nenechali nič na náhodu a potvrdili dobú formu zodpovedným výkonom všetkých hráčiek najmä v obranných činnostiach a nedali svojím súperom najmenšiu šancu.

V Extralige v drese Dusla hrali tieto hráčky:

Jana Fabiánová
Ingrid Kudročová
Monika Flašková
Janette Pálová
Jana Caltíková

Marcela Fečová
Jolana Moravanská
Marcela Vlčková
Katarína Dubajová
Zuzana Banková

Eva Kollárová
Nadežda Čkitišviliová
Andrea Weibelová
Ľubica Ladicsová
Janka Ostényiová

Realizačný tím:

Mgr. Ján Pačka – tréner

Darina Braunová – asistentka trénera a tech. Vedúca družstva

MUDr. Jozef Grell – lekár

Pavel Kuruc – masér

Doma v Šali privítalo „zlaté“ dievčatá početné množstvo fanúšikov, keď sa celému tímu dostalo aj cti prijatia u primátora mesta Mgr. Júliusa Morávka, ktorý sa všetkým hráčkam poďakoval za odvedené výkony a odovzdal im vecné dary. Za podporu mesta hádzanej, ako jedného z hlavných sponzorov sa poďakoval sekretár a duša šalianskej hádzanej Ladislav Kovács a prezident klubu p. Hudák.

V rekreačnom stredisku Dusla v Šoporni sa uskutočnil banket, ktorý organizoval jeden z hlavných sponzorov Duslo, a. s. Tam generálny riaditeľ Dusla RNDr. Jozef Kollár odovzdal celému tímu zlaté náramky s príveskom hádzanárskej lopty a pridal k nim aj parfém. V rámci banketu prekvapil šťastné hráčky aj viceprezident klubu Ing. Štefan Bartošovič z firmy ProCS, ktorý daroval celému tímu zlaté prstene.

STRUČNE Z VÝSLEDKOV NAŠICH HÁDZANÁROK V ROKU 2000

V pohárových súťažiach sa najvýraznejšie presadila Šaľa, ktorá sa po piatich rokoch opäť prebojovala do semifinále Pohára EHF a na domácej scéne získala nielen majstrovský titul, ale aj Slovenský pohár. V chronologickom slede to boli tieto najdôležitejšie zápasy:

26. marca 2000 vyradila Šaľa po víťazstve 29:26 vo štvrtfinále Pohára EHF dánsky FIF Kodaň. Katarína Dubajová v tomto zápase nastrieľala dánskemu tímu 17 gólov.

8. apríla 2000 prehralo v prvom zápase II. fázy kvalifikácie Majstrovstiev Európy 2000 Slovensko s Dánskom v Šali 20:26.

30. apríla 2000 prehrali v semifinále Pohára EHF hádzanárky Šale na domácej palubovke so španielskym Ferrobusom Mislata 25:27 a zo súťaže vypadli.

8. mája 2000 sa po finálovom víťazstve 29:19 nad Interom Bratislava stali hádzanárky Slovana Duslo Šaľa už štvrtý raz víťazkami Slovenského pohára.

4. júna 2000 vyhrala Šaľa na palubovke úradujúceho majstra SCP Banská Bystrica štvrtý finálový duel play off našej najvyššej súťaže 26:13 a získala svoj už piaty titul majstra Slovenska.

14. októbra 2000 po víťazstve 31:19 nad Eos Asitalie Syrakúzy postúpili hádzanárky Šale do 2. kola Ligy majstrov.

5. novembra 2000 vyhral slovenský majster Duslo Šaľa v úvodnom zápase 2. kola Ligy Majstrov nad dánskym FIF Kodaň 29:27.

12. novembra 2000 však hádzanárky Šale prehrali v Kodani 24:28 a so súťažou sa rozlúčili.

19. novembra 2000 hádzanárky SLOVENSKA triumfovali na 7. ročníku turnaja Slovakia Cup v Šali, keď v záverečnom zápase deklasovali bronzového medailistu z posledných Majstrovstiev sveta Rakúsko 39:22, ktoré však nastúpilo s omladeným kádrom.

OTUŽILCI ZIMNÉHO KÚPANIA VO VÁHU

Na večianskej strane Váhu sa 6. februára 2000 stretli otužilci – vyznávači zimného kúpania. Medzi nimi nechýbal ani známy operný spevák Martin Babjak, tentoraz po prvýkrát aj so svojou manželkou. Okrem tejto známej dvojice okúsilo teplotu vody našej najdlhšej rieky ešte ďalších 12 jednotlivcov zo Slovenska. Zo Šaľanov vodu okúsil i majiteľ reštaurácie Hepaj a sponzor podujatia Ing. Tibor Mikula. Pri teplote vody 20C dokázali, že otužovanie, zdravý spôsob života, trénavanosť a pevná vôľa umožňuje plávanie i v extrémnych podmienkach.

Našich otužilcov na šalianskej strane Váhu čakalo nadšené publikum a „horúci kúpeľ“ vo forme viachviezdičkového bošáckeho drinku.

Podujatie sa konalo pod záštitou mestského úradu Šaľa, reštaurácie Hepaj, Dusla, a. s. Šaľa a Teleinvestu Šaľa.

ŠALIANSKY FUTBALISTI ZOSTÚPILI DO III. LIGY

Na základe rozhodnutia Slovenského futbalového zväzu sa v tomto roku uskutočnila reorganizácia mužstiev v II. futbalovej lige. Podľa tohto rozhodnutia mužstvá umiestnené po skončení ročníka 1999/2000 na 9. až 19. mieste zostúpili v ročníku 2000/2001 do II. ligy podľa územnej príslušnosti.

Žiaľ, umiestnením na 15. mieste tabuľky, ako aj výsledkami sme sa zaradili medzi zostupujúce mužstvá, pretože sme mali niekoľko záporných sérií v súťaži. Naše mužstvo hralo v uplynulej súťaži bez víťazstva sedem stretnutí a skončilo v tabuľke na 15. mieste medzi 18. celkami.

V ročníku 2001/2002 bude v III. Lige znížený počet účastníkov na 16 mužstiev, a zo štyroch skupín IV. ligy budú vytvorené iba dve skupiny, čo znamená opäť tuhý boj o majstrovské body už od prvého kola nového ročníka.

Tabuľka II. ligy ročníka 1999/2000

1. Púchov	34	25	4	5	71:19	79(+28)
2. Nováky	34	24	5	6	67:19	77(+26)
3. Podbrezová	34	23	5	6	62:30	74(+23)
4. Ličartovce	34	17	10	7	69:39	61(+10)
5. R. Sobota	34	18	6	10	65:41	60(+9)
6. Bardejov	34	17	6	11	48:32	57(+6)
7. ŠKP Devín	34	17	5	12	50:31	56(+5)
8. Senica	34	15	8	11	61:55	53(+2)
9. Žiar n/Hr.	34	14	6	14	47:42	48(-3)
10. Slovan B	34	15	3	16	38:43	48(-3)
11. Levice	34	15	3	16	34:43	48(-3)
12. Inter B	34	10	10	14	39:43	40(-11)
13. Stropkov	34	10	9	15	31:45	39(-12)
14. Nové Zámky	34	10	7	17	28:46	37(-14)
15. Šaľa	34	9	5	20	30:55	32(-19)
16. Piešťany	34	9	4	21	29:62	31(-20)
17. Lok. Košice	34	4	6	24	25:76	18(-33)
18. Sp. N. Ves	34	1	4	29	12:85	7(-44)

NA MEDZINÁRODNOM TURNAJI ÚSPECH STARŠÍCH ŽIAČOK V HÁDZANEJ

Na medzinárodnom hádzanárskom turnaji Bratislava CUP 2000 sa v septembri zúčastnili aj staršie žiačky hádzanárskeho oddielu Slovan Duslo Šaľa. V silnej konkurencii 20 družstiev Slovenska, Česka a Rumunska dosiahli naše žiačky pekný medzinárodný úspech, keď obsadili vo finálovej skupine vynikajúce druhé miesto. Porazili Strakonice (ČR) 25:9, Spojie Bratislava 19:13 a Uherské Hradište (ČR) 23:16. Len v rozhodujúcom stretnutí s domácim Interom Bratislava prehrali tesne 9:11.

Strelecky sa najviac darilo kapitánke mužstva Michaela Popelkovej, ktorá nastriela 38 gólov, ďalšie góly pridali Michaela Prnová 25, Marianna Kútina 10, Monika Deáková 10, Jana Kelemenová 4, Miriam Jonisová a Lenka Puterová po jednom góle.

Za dosiahnutý pekný výsledok patrí poďakovanie trénerke Mgr. Márii Kostkovej a jej asistentke Marte Gulyásovej.

Ceny a diplomy najlepším družstvám a hráčkam odovzdávala moderátorka televízie Markíza Jana Hospodárová.

POČASIE V ROKU 2000

Rok 2000 sa vyznačoval v počasí niektorými osobitosťami, ktoré sme v uplynulých rokoch mohli málokedy pozorovať. Bolo to predovšetkým citel'né oteplenie už od 27. januára, ktoré potom pokračovalo počas celého februára. Snehová pokrývka vydržala iba 30 dní, do 28. januára. Marec bol v tomto roku druhým najdaždivejším mesiacom v roku. Mimoriadne teplým mesiacom bol apríl, kedy sa už od 14. apríla začalo silne otepľovať a denné teploty dosahovali vysoké, až letné teploty 27 – 28°C. V máji pokračovali letné dni s vysokými teplotami, ale chýbalo potrebné množstvo jarných zrážok pre poľné plodiny. V júni dosiahli teploty už tropických hodnôt 35 – 36°C, pričom však nedostatok zrážok pokračoval. Žatva ozimného jačmeňa začala veľmi skoro, už 14. júna. V júli bola priemerná mesačná teplota nižšia ako v júni a prišli obvyklé letné dažde, ktoré v tomto mesiaci dosiahli najviac mesačnej vlahy, až 96 – 101 mm. Najvyššiu priemernú mesačnú teplotu 21,7°C vykazoval mesiac august, kedy vystupovali denné teploty až nad +38°C. Tieto tropické teploty trvali nepretržite až do 24. augusta, teda 18 dní. August sa však vyznačoval len malým množstvom zrážok, v Šali napadlo iba 8 mm. September bol teplotne priemerný, ale v tomto mesiaci, čo je nezvyklé, napadlo najviac dažďa za jeden deň, a to 29 mm, dňa 16. septembra. Jeseň bola pomerne dlhá a teplá a pretrvávala až do 14. decembra. Prvý mráz sa vyskytol

len 23. októbra a ďalšie mrazivé dni začali až 18. decembra. Prvý celodenný mráz bol 21. decembra. Teplé a dlhé jesenné počasie dobre vyplývalo na jesenný zber úrody a vývin vysiaticy ozimín.

K mimoriadnym poveternostným javom, ako sú neskoré jarné mrazy, ničivé búrky a podobne v tomto roku nedošlo. Dňa 4. júla zastihla naše mesto veterná smršť, ktorá miestami narobil na stromoch a v šalianskom cintoríne aj na pomníkoch značné škody. K zraneniam osôb však nedošlo.

ROČNÝ CHOD ZRÁŽOK, TEPLoty A SLNEČNÉHO SVITU V ROKU 2000
MERANÝ NA POZOROVACEJ STANICI SHMÚ V ŽIHÁRCI

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok 2000
Zrážky	43,4	19,5	78,4	28,7	18,3	7,0	80,5	16,8	44,4	23,8	65,9	48,0	474,4
Teplota	-2,6	2,8	5,4	14,2	17,7	20,4	19,1	21,7	15,1	13,2	7,8	1,8	11,4
Slnečný svit	33,4	98,4	132,7	230,6	312,2	352,3	221,7	341,8	164,7	142,0	63,5	29,1	2122,4

ROČNÝ CHOD ZRÁŽOK MERANÝ V ŠALI

Lokalita I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok 2000	
Šaľa - Mesto	26,5	16,5	81,0	33,5	12,5	5,5	101,5	8,0	9,5	31,0	75,5	49,5	450,5 mm
Šaľa - Hetmán	35,0	14,2	71,3	19,0	17,0	4,0	96,5	3,0	46,8	27,0	76,2	49,0	459,0 mm

454

Priemerná teplota vzduchu v °C	za vegetačné obdobie za hydrologický rok za kalendárny rok	(IV. – IX. mesiac) (XI. – X. mesiac) (I. – XII. mesiac)	17,4 °C 10,9 °C 11,4 °C
Množstvo zrážok v mm	za vegetačné obdobie za hydrologický rok za kalendárny rok	(IV. – IX. mesiac) (XI. – X. mesiac) (I. – XII. mesiac)	219,5 mm 488,5 mm 474,7 mm
Slnečný svit v hodinách	za vegetačné obdobie za hydrologický rok za kalendárny rok	(IV. – IX. mesiac) (XI. – X. mesiac) (I. – XII. mesiac)	1765,3 hod. 2135,2 hod. 2122,4 hod.

Extrémne hodnoty v roku 2000:

Maximá:	Najvyššia nameraná teplota	38,0 °C dňa 19. 8.
	Najvyššia priemerná denná teplota	27,3 °C dňa 19. 8.
Minimá:	Najnižšia nameraná teplota	-12,6 °C dňa 6. a 25. 1.
	Najnižšia priemerná denná teplota	-11,1 °C dňa 6. 1.

Počet dní so súvislou snehovou pokrývkou 30 dní, od 1. do 30. 1.
Najvyššia snehová pokrývka 13 cm, v dňoch 3. – 10. 1.

Posledný prízemný jarný mráz -8,4 dňa 9. 4.
Posledné sneženie na jar 17. 3.
Extrémne dažde 32,6 mm dňa 16. 9.
Prvý jesenný prízemný mráz -3,5 dňa 21. 10.
Prvé sneženie na jeseň 19. decembra (v zime)
Trvalá snehová pokrývka 30 dní, od 3. do 28. 1. a v dec. min. roku
Prvý celodenný mráz 20. 12. (-3,8°, -0,4°, -4,6°)

NIEKTORÉ FENOLOGICKÉ ÚDAJE OD ROĽNÍCKEHO DRUŽSTVA V ŠALI

Začiatok jarných poľných prác (príprava pôdy začala) : 12. marca
Začiatok siatia: jarný jačmeň: 14. marec
Cukrová repa: 8. apríl
Kukurica: 22. apríl

Žatva začala plodinou ozimného jačmeňa dňa 14. júna

Zber úrody a výnosy:

Pšenica ozimná	z plochy 787 ha,	výnos 38,2 g/ha
Jačmeň jarný	z plochy 423 ha,	výnos 25,4 g/ha
Jačmeň ozimný	z plochy 56 ha,	výnos 46,3 g/ha
Cukrová repa	z plochy 350 ha,	výnos 504,2 g/ha
Kukurica	z plochy 317 ha,	výnos 30,8 g/ha
Sľečnica	z plochy 215 ha,	výnos 29,2 g/ha

Stručná charakteristika úrody:

Nízke úrody obilovín, hlavne jarného jačmeňa, spôsobili vysoké teploty a suchá. Nižšie úrody kukurice boli zapríčinené tým, že kukurica bola vysiatá na viac vymočených pôdach. Na poliach sa v tomto roku prejavoval nízky účinok pesticídov. Vďaka závlaha bola dobrá úroda cukrovej repy a sucha a teplo podporilo dobrú úrodu sľečnice a hrozna. Nižšia bola úroda jednoročných krmovín, ale kvalitné bolo seno z viacročných krmovín.

455

ZRÁŽKY ZA UPLYNULÝCH 10 ROKOV (1991 – 2000)

Mesiac Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
1991	4,7	21,5	19,9	47,4	68,0	40,7	74,8	12,2	20,9	17,3	123,7	50,4	501,1
1992	13,6	9,4	49,9	31,1	22,3	112,3	62,4	0,6	34,0	62,1	39,4	83,9	521,0
1993	31,5	24,0	20,2	8,7	26,8	54,1	55,3	43,8	30,0	100,6	65,0	81,7	541,7
1994	40,6	11,7	30,6	81,7	86,3	35,1	19,6	71,5	84,5	100,0	42,8	23,1	627,5
1995	30,6	39,9	58,2	78,8	46,6	94,5	5,1	75,4	87,5	2,0	41,8	76,0	636,4
1996	67,7	44,1	7,7	99,7	113,7	41,8	59,1	45,9	121,9	26,4	27,6	29,6	685,2
1997	16,9	14,2	20,8	35,5	56,4	70,5	117,0	58,1	33,0	21,1	94,1	21,8	559,4
1998	32,2	0,2	9,5	39,6	29,5	40,8	69,9	35,6	133,5	95,1	34,6	17,9	538,2
1999	10,7	42,8	18,9	53,6	60,0	130,0	84,0	88,3	10,8	31,6	65,9	61,8	661,4
2000	43,4	19,5	78,4	28,7	18,3	7,0	80,5	16,8	44,4	23,8	65,9	48,0	474,7
10 ročný priemer	29,1	22,7	31,4	50,4	52,7	62,6	63,7	44,8	68,8	48,0	52,5	49,4	574,6

Najviac zrážok padlo v tomto desaťročí v roku 1996, a to 685,2 mm, najmenej v roku 2000 len 474,7 mm. Najdaždivejšie boli roky 1994, 1995, 1996 a 1999, kedy celoročné zrážky presiahli 600 mm.

Najmenej mesačných zrážok padlo roku 1998 v mesiaci február, a to len 0,2 mm, najviac to bolo 133,5 mm nezvyklo v mesiaci september roku 1998.

PRIEMERNÉ TEPLoty VZDUCHU 1991 – 2000

Mesiac Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemerná ročná teplota
1991	-0,8	-3,1	6,8	6,0	12,2	17,9	21,8	19,7	16,3	8,3	4,8	-2	9,2
1992	0,6	2,6	4,8	10,7	15,9	19,7	20,8	24,0	15,5	8,8	4,7	-0,3	10,65
1993	-0,9	-2,7	3,8	10,9	18,5	18,6	19,3	19,8	15,0	11,1	1,3	1,5	9,7
1994	3,0	1,2	7,9	10,5	15,4	18,9	23,1	21,6	17,2	8,5	5,8	1,5	11,2
1995	-1,1	4,8	4,3	10,6	14,9	17,6	22,8	19,6	14,2	11,0	2,6	0,4	10,0
1996	-3,2	-3,8	1,8	11,1	16,6	19,6	18,5	19,0	12,2	10,4	7,1	-2,3	8,9
1997	-2,6	2,0	5,0	7,7	16,4	18,9	19,1	20,5	15,1	7,6	5,1	2,1	9,74
1998	1,8	4,6	4,4	18,3	15,8	20,0	20,8	20,6	15,1	10,8	2,4	-2,1	10,5
1999	-0,6	0,3	7,2	11,9	16,0	18,4	21,0	19,1	18,3	10,2	-0,4	-3,9	9,79

2000	-2,6	2,8	5,4	14,2	17,7	20,4	19,1	21,7	15,1	13,2	7,8	1,8	11,4
10 ročný priemer	-0,6	0,87	5,1	10,8	15,9	19,0	20,6	20,5	15,4	9,9	4,15	-0,3	10,10

Najvyššia priemerná teplota vzduchu bola nameraná v roku 2000, a to 11,4°C, najnižšia v roku 1996, a to 8,9°C.

Najteplejší v tomto desaťročí bol mesiac august v roku 1992, kedy bola nameraná priemerná mesačná teplota vzduchu 24,0°C. Najchladnejším bol mesiac február v roku 1996 s priemernou mesačnou teplotou vzduchu -3,8°C.

Priemerná teplota vzduchu v roku 2000 dosiahla rekordné teploty. Najextrémnejšie teplé spomedzi mesiacov boli apríl, október a november. Od začiatku pravidelných pozorovaní (od roku 1871) bol rok 2000 najteplejší, pričom sa vyznačoval aj mimoriadnym nedostatkom zrážok.

456

Zápisy v kronike mesta Šaľa za rok 2000 boli spracované na základe najdôležitejších hodnoverných údajov z udalostí nášho mesta a okolia v roku 2000. Kronika za rok 2000 obsahuje 44 ručne písaných strán, a to od čísla strany 413 po stranu 456.

Kroniku zostavil a napísal: Mgr. Peter Bošňák, kronikár mesta